

**UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN
BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ
(AFYONKARAHİSAR ÖRNEKLEMİ)**

(Yüksek Lisans Tezi)

Varol BOZKURT

Kütahya-2022

T.C.
KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN
BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ
(AFYONKARAHİSAR ÖRNEKLEMİ)**

Danışman:
Prof. Dr. Halil BİŞGİN

Hazırlayan:
Varol BOZKURT

Kütahya- 2022

Kabul ve Onay

Beden Eğitim ve Spor Ana bilim dalında, 201991511034 öğrenci numaralı, Varol BOZKURT'un hazırlamış olduğu “UZAKTAN EğİTİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN BEDEN EğİTİMİ ÖğRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN BAZI DEğİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ (AFYONKARAHİSAR ÖRNEKLEMİ)” başlıklı yüksek lisans tez çalışması ile ilgili tez savunma sınavı jüri tarafından yapılmış ve adayın tezinin OY BİRLİğİ ile kabul edilmesine karar verilmiştir.

26/12/2022

Tez Jürisi	İmza	
	Kabul	Red
Prof. Dr. Halil BİŞGİN (Danışman)		
Doç. Dr. Betül ALTINOK		
Doç. Dr. Ümit Doğan ÜSTÜN		

Onay

Doç. Dr. Arif KOLAY

Enstitü Müdürü

Bilimsel Etik Bildirimi

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım “*Uzaktan Eğitim Uygulamalarına İlişkin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşlerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Afyonkarahisar Örnekleme)*” adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlandığı aşamaya kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığımı, bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

26/12/2022

Varol BOZKURT

Özgeçmiş

İlkokul ortaokul lise eğitimini Afyon'da tamamladıktan sonra 2005 yılında girdiği Afyon Kocatepe Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünden 2010 yılında mezun olmuştur. 2015 yılından itibaren MEB'e bağlı kurumlarda hala öğretmen olarak çalışmaktadır. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Tezli yüksek lisans programında eğitimine devam etmektedir. Evli ve 1 çocuk babasıdır.

ÖZET

UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ (AFYONKARAHİSAR ÖRNEKLEMİ)

BOZKURT, Varol

Yüksek Lisans Tezi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Halil BİŞGİN

Aralık, 2022, 82 sayfa

Bu araştırmada; uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerini bazı değişkenlere göre (cinsiyet, kıdem, eğitim durumu vb.) incelenmesi amaçlanmıştır. Amaç doğrultusunda oluşturulan anket formu; 2021-2022 eğitim öğretim yılında Afyonkarahisar merkez ve merkeze bağlı yerleşim yerlerinde görev yapan araştırmaya katılmayı gönüllü kabul eden 132 beden eğitimi öğretmenine uygulanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 22.0 istatistik programı aracılığı ile analiz edilmiştir.

Araştırma sonucunda; Araştırmaya atılan öğretmenlerin tamamına yakını (%93,2) uzaktan eğitimin beden eğitimi dersleri için uygun olmadığı görüşünde oldukları belirlenmiştir. Uzaktan eğitimin teknik boyutuna ilişkin öğretmenler olumlu görüşler içerisinde olup, öğrenme süreci ile ilgili olumsuz görüşlere sahiptirler. Öğretmenlerin araştırmada ele alınan değişkenlerden; cinsiyetlerine, mesleki kıdemlerine, görev yaptıkları okul türüne, okullarının merkezde veya kırsalda olmasına, üniversite mezuniyet alanlarına, öğrenim durumlarına, pandemi öncesi çevrimiçi eğitim tecrübelerine göre istatistiksel açıdan farklılık göstermediği, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uzaktan eğitimle ilgili eğitim ve seminerlere katılma durumlarına, uzaktan eğitimin beden eğitimi dersleri için uygun olup olmadığı görüşüne ve uzaktan eğitim sürecini etkileyen motivasyon unsurlarına göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi Öğretmeni, Beden Eğitimi ve Spor, Uzaktan Eğitim

ABSTRACT

THE EXAMINATION OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS' VIEWS ON DISTANCE EDUCATION PRACTICES ACCORDING TO SOME VARIABLES. (AFYONKARAHISAR SAMPLE)

BOZKURT, Varol

Master Thesis, Department of Physical Education and Sports

Supervisor: Prof. Dr. Halil BİŞGİN

December, 2022, 82 pages

In this study; the opinions of physical education teachers regarding distance education applications according to some variables (gender, seniority, educational status, etc.), which are intended to be examined. The questionnaire form created for the purpose was applied to 132 physical education teachers who volunteered to participate in the study who worked in the Afyonkarahisar center and the settlements connected to the center in the 2021-2022 academic year. The data obtained were analyzed in a computer environment using the SPSS 22.0 statistical program.

As a result of the research, it was determined that almost all of the teachers (93.2%) who were included in the study felt that distance education was not suitable for physical education classes. Teachers have positive opinions about the technical aspect of distance education and have negative opinions about the learning process. One of the variables considered in the study of teachers; the basis of their gender, professional seniority, their task true school, the school in the center of or in the countryside, to be the areas of college graduation education to their status prior to the pandemic does not differ according to the experience of online teaching in terms of statistics with the Ministry of education by distance education-related training and seminars to participate in their status, whether or not it is appropriate for distance education distance education physical education classes opinion and according to the motivational factors that affect the process of factuality showed.

Keywords: Distance Education, Physical Education And Sports, Physical Education Teacher

ÖNSÖZ

Yüksek lisans eğitimimin başından itibaren sabırla, anlayışla bana yol gösteren, değerli bilgileriyle beni aydınlatan, desteğini bir an olsun esirgemeyen değerli danışmanım Sayın Prof. Dr. Halil BİŞGİN'e teşekkürlerimi borç bilirim.

Lisans ve Yüksek Lisans öğrenimim süresinde desteklerini esirgemeyen, Kütahya Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesindeki tüm hocalarıma ve arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunuyorum.

Hayatımın her aşamasında desteklerini esirgemeyen beni sevgiyle ve saygı ile büyütüp bugünlere gelmemi sağlayan, anneme ve babama, süreç boyunca her daim yanımda olan eşim Esra BOZKURT'a ve canım kızım Asel Asya BOZKURT'a gönülden teşekkür ediyorum.

Yüksek lisans öğrenimimin başından sonuna kadar bana güç veren her konuda yanımda oldukları hissini yaşatan kıymetli hocalarım Dr. Öğr. Üyesi Yasin ERSÖZ, Doç. Dr. Hüseyin GÜMÜŞ ve Prof. Dr. Yücel OCAK'a sonsuz teşekkür ediyorum.

Son olarak anketime katılan tüm beden eğitimi öğretmenlerine vakitlerini ve ilgilerini esirgemedikleri için teşekkür ederim.

Çalışmanın ilgili literatüre katkı sağlaması dileklerimle.

Varol BOZKURT

Aralık-2022

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET	v
ABSTRACT	vi
TABLolar LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLER LİSTESİ	xi

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. PROBLEM DURUMU	2
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI	3
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	4
1.4. SAYIL TİLLAR	4
1.5. SINIRLILIKLAR	5
1.6. TANIMLAR	5

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. UZAKTAN EĞİTİMİN TANIMI.....	7
2.2. UZAKTAN EĞİTİMİN TARİHİ GELİŞİMİ	8
2.2.1. Dünyada	9
2.2.2. Türkiye’de	11
2.3. UZAKTAN EĞİTİMİN AVANTAJLARI VE DEZAVANTAJLARI	15
2.3.1. Uzaktan Eğitimin Avantajları	15
2.3.2. Uzaktan Eğitimin Dezavantajları	17
2.4. UZAKTAN EĞİTİM MODELLERİ	20
2.4.1. Senkron Uzaktan Eğitim	21
2.4.2. Asenkron Uzaktan Eğitim	22
2.4.3. Tek Yönlü İletişim Modeli	22
2.4.4. Çift yönlü İletişim Modeli	23
2.5. UZAKTAN EĞİTİMDE ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ	24

2.5.1. Uzaktan Eğitimde Eğiticinin Rolü	24
2.5.2. Uzaktan Eğitimde Öğrenenin Rolü	25
2.6. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	27

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	35
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM	35
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇ VE TEKNİKLERİ	35
3.4. VERİLERİN TOPLANMASI	36
3.5. VERİLERİN ANALİZİ	36

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

4.1. BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN TANIMLAYICI ÖZELLİKLERİNE YÖNELİK BULGULAR	38
4.2. BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNE DAİR BULGULAR.....	39
4.3. BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNE DAİR BULGULAR	41

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA	48
5.2. ÖNERİLER	53
EKLER	54
KAYNAKÇA	60
DİZİN	69

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 3.1: Normal Dağılım	36
Tablo 4.1: Öğretmenlerin Tanımlayıcı Özelliklere Göre Dağılımı	38
Tablo 4.2: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Ortalamaları (Boyut Bazında)	39
Tablo 4.3: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Ortalamaları (Madde Bazında)	40
Tablo 4.4: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu	41
Tablo 4.5: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Mesleki Kıdeme Göre Farklılaşma Durumu	42
Tablo 4.6: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Görev Yapılan Okul Türüne Göre Farklılaşma Durumu	42
Tablo 4.7: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Görev Yapılan Bölge Göre Farklılaşma Durumu	43
Tablo 4.8: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Mezuniyet Alanı Göre Farklılaşma Durumu	43
Tablo 4.9: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Öğrenim Durumuna Göre Farklılaşma Durumu	44
Tablo 4.10: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Pandemi Öncesi Çevrimiçi Eğitim Tecrübesi Varlığı Göre Farklılaşma Durumu	44
Tablo 4.11: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Uzaktan Eğitim Seminer Ve Eğitimine Katılma Göre Farklılaşma Durumu	45
Tablo 4.12: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Uzaktan Eğitimin Beden Eğitimine Uygunluğuna Göre Farklılaşma Durumu	45
Tablo 4.13: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Uzaktan Eğitim Sürecinde Motivasyon Unsuruna Göre Farklılaşma Durumu	46

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 2.1: Dünyada Uzaktan Yükseköğrenimin Gelişim Evre ve Dönemleri	10
Şekil 2.2: Uzaktan Eğitim Modelleri	10
Şekil 2.3: Türkiye’de Uzaktan Yükseköğrenimin Gelişim Evre ve Dönemleri	12
Şekil 2.4: Uzaktan Eğitim Türleri	20
Şekil 4.1: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Ortalamaları	40

TEZ METNİ

BİRİNCİ BÖLÜM
GİRİŞ

1.1. PROBLEM DURUMU

İnternet ve teknolojinin gelişmiş olması, yaşantımızda mühim farklılıklara sebep olmuştur. Bahsi geçen gelişmişliklerin tesir ettiği eğitim olgusunun yanı sıra, bilgiye ulaşmayı basitleştiren uygulamalar, sosyal medya enstrümanları ve çevrimiçi referans kaynakları meydana gelmiştir. Aralık 2020’de patlak veren COVID-19 pandemisi sebebiyle uzaktan eğitim olgusu ehemmiyetini çok daha ön plana getirmiştir. Söz konusu olgu, yaygın şekilde kullanılan eğitim yöntemi olmuş, bireylere zaman ve mekan kısıtlarına bağlı olmaksızın yayınlanan videolar veya çevrimiçi dersler aracılığıyla eğitim sağlanabilmiştir (Kapidere vd., 2011).

Türkiye’de de, COVID-19 enfeksiyonlarının belirmesiyle beraber, ilk, orta ve yükseköğretim kurumlarında yüz yüze eğitim-öğretim aktivitelerine ara verilmiş ve internet üzerinden çevrimiçi olarak uzaktan eğitim-öğretim faaliyetleri başlatılmıştır (MEB, 2020). Kuramsal derslerdeki benzer şekilde, uygulama ağırlıklı spor bilimleri, beden eğitimi, görsel sanatlar ve müzik dersleri MEB tarafından Eğitim Bilişim Ağı [EBA] ve TRT EBA İlkokul, ortaokul ve lise olmak üzere üç televizyon vasıtasıyla sürdürülmüştür (Çetin, Yılmaz ve İlhan, 2021). Bu şekilde, alışılmış şartlarda dersane, spor salonu, atölye, laboratuvar ve bahçede yapılan yüz yüze eğitim-öğretim aktiviteleri bilgisayar destekli ortamlarda çevrimiçi biçimde gerçekleştirilmeye başlanmıştır (Güven, 2021).

Çevrimiçi ortamlar; spor bilimleri, beden eğitimi, görsel sanatlar ve müzik benzeri öğretmen-öğrenci etkileşiminin yoğunluk kazandığı kabiliyet keşfi ve teknik yetenek aktarımının gerekli olduğu derslerde noksan kalabilmektedir (Büyükaslan, 2021). Çünkü beden eğitimi bağlamsal bakımdan ele alındığında, birçok dersten daha değişik nitelik göstermektedir. Beden eğitimi, eğitim alanının fiziki gelişiminin yanı sıra toplumsal, bilişsel ve duygusal gelişimi de sağlar. Beden eğitiminin yetenek sergilemek, sosyalleşmek, özgüven edinmek, oyun oynamak, rekabete girmek, saygı göstermek, iş birliği kurmak, ekip oluşturmak ve hayat boyu spor yapma prensibine sahip olabilmek vb. birçok faydasından bahsedilebilir. Zira beden eğitimi buna benzer amaçlara erişebilmek amacıyla kullanılan bir vasıta biçiminde fonksiyona sahiptir. Fakat uzaktan uygulanmaya uğraşılan beden eğitimi derslerinde eğitim alanların bahsi geçen faydalara ne derece erişebildikleri merak edilmektedir (Ada, 2021).

Diğer taraftan öğretmenler, uzaktan eğitimle beden eğitimi ve spor derslerini nasıl işleyebilmektedir, bu konuda kendilerini ne düzeyde yeterli görmektedirler, bu soruların yanıtlarını aramaya yönelik araştırmalarında yapıldığı gözlenmektedir (Sağın, Yücekaya ve Güllü, 2021; Özcan ve Saraç, 2020). Ivanov ve Tzankova (2020) uzaktan eğitimde spor bilimleri ve beden eğitimi derslerinin öğretmenlerce yapılmasının hayli zor olduğunu öne sürmektedir.

Bunun yanında, beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim ile ilgili lisans döneminde bir ders almamaları ve profesyonel hayatlarında bu tip bir tecrübelerinin bulunmaması sebebiyle kimi güçlüklerle karşılaşmaları olasıdır (Sağın, Yücekaya ve Güllü, 2021). Söz konusu bağlamda mevcut noksanlıkların saptanması ve tamamlanmasında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşlerinin belirlenmesi araştırmanın problemini teşkil etmektedir.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerinin bazı değişkenlere göre (cinsiyet, kıdem, eğitim durumu vb.) incelenmesi amaçlanmıştır. Amaç doğrultusunda çalışmada aşağıdaki soruların yanıtları aranmıştır.

- Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri nasıldır?
- Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
- Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri mesleki kıdemlerine göre farklılık göstermekte midir?
- Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri görev yaptıkları okul türüne göre farklılık göstermekte midir?
- Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri görev yaptıkları okulun merkezde ya da kırsalda olmasına göre farklılık göstermekte midir?
- Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri üniversite mezuniyet alanlarına göre farklılık göstermekte midir?
- Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri öğrenim durumlarına göre farklılık göstermekte midir?

- Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri pandemi öncesinde çevrimiçi eğitim tecrübelerinin olup olmadığına göre farklılık göstermekte midir?
- Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri MEB tarafından verilen uzaktan eğitime yönelik seminerlere katılma durumlarına göre farklılık göstermekte midir?
- Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri uzaktan eğitimin beden eğitimi dersleri için uygun olup olmadığına ilişkin düşüncelerine göre farklılık göstermekte midir?
- Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri uzaktan eğitim sürecini etkileyen en önemli motivasyon unsurlarına göre farklılık göstermekte midir?

1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Pandemi döneminde eğitim hususundan uzaktan eğitim uygulamasına dair çok sayıda araştırma çalışmasının gerçekleştirilmiş olması, meselenin ciddiye alındığını ve dolayısıyla da spor bilimleri ve beden eğitimi derslerinin uzaktan eğitim yöntemiyle işlenmesiyle ilgili şekilde araştırılmasının da mühim olduğunu desteklemektedir (Esentürk, Yılmaz, İlhan ve Kan, 2019; Çetin, 2021).

Bütün dünya ülkelerini tesiri altına alan COVID-19 salgınıyla beraber Türkiye’de tüm eğitim kademelerinde 2020 yılında uzaktan eğitime geçilmek zorunda kalınmıştır. Salgın ve benzeri durumlarda muhtemel bir uzaktan eğitime geçişte, öğrencilerin fiziksel katılımının esas olduğu beden eğitimi derslerinin uzaktan eğitimle nasıl verildiği veya verilebileceği konusu öğrencilere kazandırılması beklenen hedef davranışlar açısından önem arz etmektedir. Derslerin uygulayıcı konumunda bulunan beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri, olası bir uzaktan eğitim sürecinde beden eğitimi derslerinin planlanması ve uygulanmasına rehberlik edecektir.

1.4. SAYILTILAR

Araştırmada veri toplama araçları yolu ile toplanan verilerin öğretmenlerin görüşlerini tam olarak yansıtacağı kabul edilmiştir.

1.5. SINIRLILIKLAR

- Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri ile,
- Araştırmada kullanılan veri toplama araçları ile
- Verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiki tekniklerle sınırlıdır.

1.6. TANIMLAR

Uzaktan eğitim: Uzaktan eğitim zaman ve mekândan bağımsız olarak öğrenenin ve öğreticinin bir araya gelmeden tamamıyla sanal ortam üzerinde gerçekleştirilen bir eğitim sistemidir (Enfiyeci ve Büyükanan Filiz, 2019).

Beden eğitimi öğretmenleri: Ortaokul ve liselerde beden eğitimi ve spor derslerine giren öğretmenleri ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. UZAKTAN EĞİTİMİN TANIMI

İlk kez 1892 tarihinde Winconsin Üniversitesi'nce düzenlenen Katalog'ta bulunan ‐uzaktan eğitim‐ (Distance Education) ifadesi, tekrardan ilk kez 1906 tarihinde kaleme alınan bir yazıda aynı isimli üniversitenin idari kadrosunda bulunan William Lighy tarafından kullanılmıştır (Akyürek, 2020).

Günümüzde uzaktan eğitim, birçok değişik yöntemle uygulanan bilgiyi, kabiliyeti, edinimi ve donanımı alma ve öğretme yollarından biri olarak ele alınmaktadır. Uzaktan eğitim, genel manada mekânsal bakımdan birbirlerinden uzak mesafede olan kişilere yönelik teknolojik araç-gereçler vasıtasıyla gerçekleştirilen uygulamalarla, bilgilerin transfer edildiği, mekân ve zaman elastikiyetine haiz biçimde etkileşim ve iletişimin tesis edildiği eğitim- ğretim türüdür. Demek oluyor ki, uzaktan eğitim olgusu, bireyleri eğitim amacıyla belirlenmiş bir mek nda eğitim imkanlarını kendilerine sağlamayı değil, bahsi geçen imkanları teknoloji vasıtasıyla sunma yöntemini uygulamaktır (Karaman ve Karabey, 2020, s. 9).

United States Distance Learning Association (USDLA) Uzaktan Eğitimin tanımını aşağıdaki biçimde yapmıştır;

‐Uydu, video, audio, grafik, bilgisayar, çoklu ortam teknolojisi gibi elektronik araçların yardımıyla, eğitimin uzaktaki öğrencilere ulaştırılmasıdır. Uzaktan Eğitim uygulamalarında  ğretmen ve öğrencinin birbirlerinden coğrafi olarak uzak olması nedeniyle eğitim programında elektronik araçların ya da yazılı materyal ve matbu malzemelerin kullanılması gerekir. Uzaktan eğitimi, öğretmenleri içine alan  ğretim ile öğrencileri içine alan öğrenim olmak üzere iki temel bölümden oluştuğunu belirtir‐ ( zbay, 2015).

Uzaktan eğitim; bilgiyi, kabiliyeti öğrenmeye istekli bireylerle; bilgiyi, yeteneği öğreticinin değişik konumlarda bulunmaları nedeniyle bilgiyi edinen ile bilgiyi sağlayan arasındaki etkileşimin bilgisayar, internet, akıllı telefon, tablet, video konferans, televizyon vb. vasıtaların kullanılmasıyla uygulanan bir eğitim tipidir. Söz konusu eğitim sistemi, öğrencilere istedikleri zaman aralığında, arzu ettikleri konumda diledikleri eğitimi edinebilme olanağı sağlamaktadır (Koçdar, 2006, s. 23).

Uzaktan eğitimde temel amaç, örgün öğrenim görmedeki kısıtlılıkların giderilerek daha geniş kitlelere eğitim imkanlarının verilmesidir. Dünyanın pek çok ülkesinde farklı eğitim kademelerinde eğitim vermek için başvurulan yöntem olarak uzaktan eğitim; fiziksel olarak okula gelemeyen öğrencilerin eğitim almasına ve

bireysel olarak öğrenmesine imkân sağlayan, öğretmen-öğrenci arasındaki diyalektiksel ilişkiye vurgu yapan bir eğitim sistemidir (Frank vd., 2003, s. 58).

Uzaktan eğitim, mekân ve zamana dayanmaksızın eğitmenin ve öğrencinin aynı ortamda olmadan tümüyle sanal şekilde yapılan bir eğitim sistemidir (Enfiyeci ve Büyükalın Filiz, 2019). Özellikle yükseköğretim alanında yaygın olarak faydalanılan bir eğitim sistemi olarak uzaktan eğitim, pandemi dönemiyle birlikte eğitimin her kademesinde uygulanan ve gündemde olan eğitim yöntemi olması nedeniyle dikkat çekmektedir.

Bir alternatif şeklinde, uzaktan eğitimin gerçekleştirilmesi salgın öncesinde de konuşulmaktayken, salgın ile beraber milyonlarca öğrencinin yüz yüze eğitimden mahrum olması sebebiyle söz konusu süreç ivme kazanmıştır (Demir ve Özdaş, 2020; Çetin, 2021, s. 137).

2.2. UZAKTAN EĞİTİMİN TARİHİ GELİŞİMİ

Uzaktan eğitimin doğuşunu sağlayan sebep, tüm dünyada yaşanan bilgi artışına sadece belirli merkezlerde yaşayan ya da okula gitme imkânı bulunan insanların değil, yaşadığı yer, ekonomik durumu, cinsiyeti, yaşı ve sosyal konumu ne olursa olsun bütün insanların erişimini sağlamak amacıdır. Toplumu oluşturan bütün fertlere eğitim alma imkânı tanınırsa ancak sosyal, kültürel, sanatsal, mesleki ve ticari ve buna benzer bütün ihtiyaç duyulan alanlarda ulusal bir ilerlemenin gerçekleşebileceği bütün ülkeler tarafından kabul görmüş bir gerçektir. Çünkü eğitimin yaygınlaştırılamaması, genel olarak insanlar arasında sosyal ve ekonomik fırsat eşitsizliğinin olması, kaynak yetersizliği gibi eğitimin küresel olarak yaşanan temel sorunlarına çözüm bulma arayışı başlamıştır. Bu çözüm arayışı sayesinde yeni bir disiplin oluşumu gerçekleşmiş ve isteyen herkese eğitim fırsatı tanıyan, yaşam boyu öğrenmeyi destekleyici, bireysel ve toplumsal olarak başarı sağlayan, teknolojinin yararlarının eğitimde kullanılmasıyla, bireysel öğrenmeye dayalı uzaktan eğitim sistemini yaratmıştır (Kaya vd., 2004).

Dünyada ilk uzaktan eğitim, 20 Mart 1728'de Boston Gazetesi'nde steno dersleri yapılacağına dair verilen ilan ile duyulmuştur. Akabinden gelen süreçte 1843 senesinde İsveç'te "Mektupla Kompozisyon Dersleri"nin yapılmasıyla ilerlemeye başlamıştır (Telli ve Altun, 2020, s. 26). O dönemlerden günümüze uzaktan eğitim faaliyetlerinin teknoloji paralelinde gelişme kaydettiği söylenebilir. Özellikle son yirmi

yılda bilişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler ile uzaktan eğitim alanında önemli mesafeler kat edilmiştir.

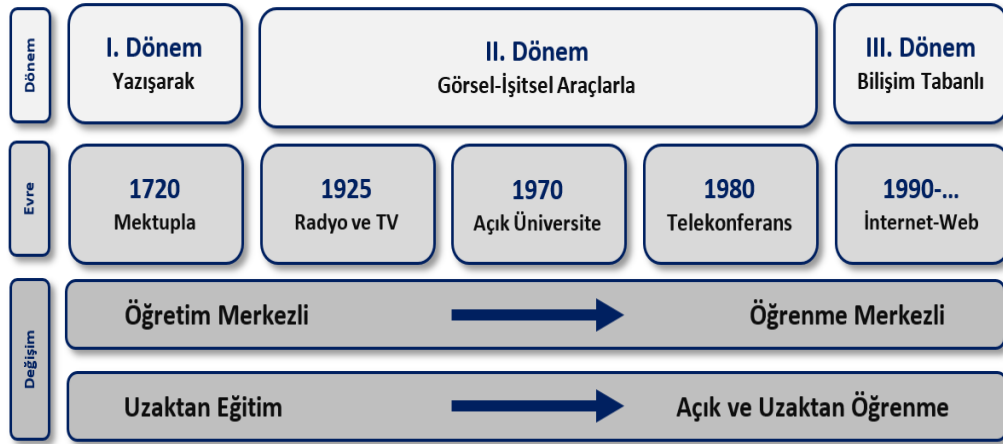
2.2.1. Dünyada

Dünyada ilk uzaktan eğitim uygulamalarının Amerika Birleşik Devletinde 1874, İngiltere’de 1840, Avustralya’da 1910, Yeni Zelanda’da 1922, Polonya’da 1966-1968, İspanya’da ise 1972 yıllarında başladığı çeşitli kaynaklarda belirtilmiştir (Moore ve Thompson, 1990; Tuncer, 2021: 13). ABD’de 1892 yılında Wisconsin Üniversitesi tarafından uzaktan eğitim uygulamaları ile ilgili çalışmalar başlamıştır. Yine aynı yıllarda Chicago Üniversitesi tarafından uzaktan eğitim bölümü açılmıştır (Özbay, 2015).

1920’li yılların başında Wisconsin Üniversitesi’nde radyo yayınları vasıtasıyla uzaktan eğitim başlatılmış ve söz konusu dersler, uzaktan eğitimin çok mühim bir kritik noktası durumuna gelerek milyonlarca öğrencinin üniversitedeki değerli profesörlerden ders almasına imkan oluşturmuştur (Bullock vd., 2008; Prewitt, 1998; Watkins ve Wright, 1991). İlk olarak gelişmiş ülkelerde yaygınlaşan uzaktan eğitim programları zamanla gelişmekte olan ülkelerde de varlığını göstermeye başlamıştır. Uluslararası camiada önem kazanan uzaktan eğitim Hindistan, İspanya, Kanada, Polonya, İtalya ve İsrail’de uygulanmaya başlanmış, uzaktan eğitimle ilgili ortak projeler oluşturulmuş ve hayata geçirilmiştir (Kırık, 2014). Mektupla eğitimin yaygınlaşmaya başladığı 1960’lı yıllarda Japonya, Zambiya ve Malezya gibi ülkeler de uzaktan eğitimi öğrenenlerine sunmaya başlamıştır (Moore ve Thompson, 1990; Tuncer, 2021, s. 13).

Uzaktan eğitimin geçmişten bugüne geldiği durum ve yaşadığı değişim şematik olarak Şekil 2.1’de görülmektedir.

Şekil 2.1: Dünyada Uzaktan Yükseköğrenimin Gelişim Evre ve Dönemleri

Kaynak: Bozkurt, 2016, s. 13.

Uzaktan eğitimin gelişim dönem ve evrelerine bakıldığında bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) yoğun olarak kullanıldığı, özellikle bilişim tabanlı dönemde web ve internet teknolojilerinin temel alındığı görülmektedir. Ayrıca öğretim merkezli olarak başlayan öğrenmenin öğrenci merkezli bir yapıya büründüğü, bu doğrultuda uzaktan eğitimden uzaktan ve açık öğrenime yönelik bir paradigma değişiminin ortaya çıktığı söylenebilir (Bozkurt, 2016). Bu süreç boyunca uzaktan eğitim öğretim yöntemlerinde değişiklikler meydana gelmiştir. Mektupla öğretimden internet aracılığıyla yapılan eğitimlere kadar birçok unsur kullanılmıştır. Özellikle internetin kullanımına başlanmasıyla uzaktan eğitimin öğrenme yöntemleri farklılaşmıştır. Bu bağlamda bu kavramları açıklamak gerekirse Şekil 2.2 den faydalanmak yerinde olacaktır.

Şekil 2.2: Uzaktan Eğitim Modelleri

Kaynak: Sinecen, 2019, s. 7.

Elektronik öğrenme; insanların, bilgiye istedikleri zaman internet üzerinden ulaşmasıyla sağlanan öğrenme yöntemidir (Gamble, 2009; akt. Sinecen, 2019). Aynı zamanda bilişim teknolojilerini bilinçli bir şekilde kullanmayı gerektirir (Çoban, 2012).

Web Tabanlı öğrenme, uzaktan eğitimde kullanılacak olan içerikler hazırlanarak internet üzerinden yayınlanması ile yapılan öğrenmedir (Sinecen, 2019). Hazırlanan içeriklere ulaşmak için HTML sayfalar hazırlanır, iletişimi sağlamak için elektronik postalardan yararlanılır ve etkileşimi artırmak için sohbet kanalları kullanılmaktadır (Al ve Madran, 2004).

Çevrimiçi öğrenmede öğrenci ve öğretmen belirli bir zaman diliminde hazır bulunarak karşılıklı iletişimle öğrenmeyi gerçekleştirmektedir (Sinecen, 2019).

Mobil öğrenme ise günümüz mobil cihazların işlevselliğine bağlı olarak eğitim öğretim faaliyetlerinin mobil cihazlardan yapılmasıdır (Sinecen, 2019).

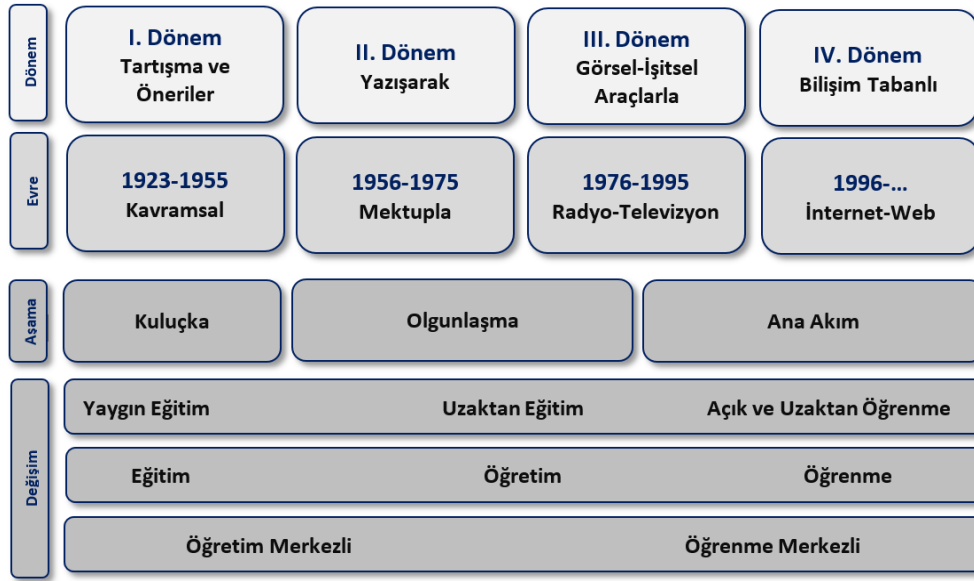
2.2.2. Türkiye’de

Türkiye’de yükseköğretim alanında teknoloji kullanımı her geçen gün artış göstermekte ve dünyadaki sistemlere uyum gösterme konusunda hızlı bir ilerleme kaydetmektedir. Türkiye’de uzaktan yükseköğrenimin tarihsel gelişimini dört dönemde incelenebilir. Bu dönemler; Bozkurt (2017)’a göre şöyledir;

1. Birinci dönem: Tartışma ve önerilerin yer aldığı kavramsallaşma dönemi (1923-1955).
2. İkinci dönem: Mektupla yazışmalarla eğitim dönemi (1956-1975).
3. Üçüncü dönem: Radyo ve televizyonla eğitim dönemi (1976-1995).
4. Dördüncü dönem: bilişim tabanlı olarak web ve internet teknolojilerinin kullanıldığı dönem (1996-...)

Türkiye’de uzaktan öğrenimin geldiği nokta Şekil 2.3’de daha detaylı görülebilmektedir.

Şekil 2.3: Türkiye’de Uzaktan Yükseköğrenimin Gelişim Evre ve Dönemleri

Kaynak: Bozkurt, 2016, s. 13.

Birinci dönem: Tartışma ve önerilerin yer aldığı kavramsallaşma dönemi (1923-1955): Türkiye’de uzaktan eğitimin tarihi Cumhuriyetin ilk yıllarında yabancı ülkelere getirilen uzman eğitimcilerin görüşleri alınarak başlanmıştır. İlk önce öğretmenlerin eğitimi ve okur-yazarlık oranının artırılmasına yönelik öneriler üzerinde durulmuştur. Bu kapsamda eğitim alanında dünyada öncü isimlerden olan John Dewey öğretmen yetiştirmede uzaktan eğitimi tavsiye etmiştir. Söz konusu tavsiye ile Türkiye uzaktan eğitim sistemi ile tanışmıştır (Uygun, 2008). 1930’larda farklı ülkelere Türkiye’yi ziyaret eden komisyonlar uzaktan eğitimle ilgili raporlar sunmuşlardır. Bahsi geçen raporlarda ekonomik açıdan düşük düzeyde bulunan bölgelerde genel kültür ve teknik bilgilerin mektup yoluyla öğretilbileceği konusunda öneriler yer almıştır. 1939 yılında ilmi heyet toplantıları düzenlenerek, ülkenin her yerine eğitimin ulaştırılması gerekliliği vurgulanarak, halk evleriyle işbirliği ve farklı yörelerde üniversite haftalarının tertiplenmesine yönelik gayret sarf edilmiştir. Dördüncü Milli Eğitim Şûra’sında uzaktan eğitim yönünde yapılan çalışmalar ivme kazanarak türlü yenilikler sunulmuştur. Ancak uzaktan eğitimle ilgili yapılan çalışmalar kavram boyutundan ileri gidememiştir (Alkan, 1987).

İkinci Dönem: Mektupla yazışmalarla eğitim dönemi (1956-1975): Dünyada mektupla yapılan eğitimin olumlu sonuçları Milli Eğitim Bakanlığı’nın dikkatini çekmiştir. Bu yönde yapılan çalışmalar ve girişimler sonucunda Mektupla Öğretim

Merkezi kurularak Deneme Yüksek Öğretmen Okulu 8 Mayıs 1974 tarihinde eğitim faaliyetlerine başlamıştır. Mektupla Öğretim Merkezi tek boyutlu ve kısıtlı düzeyde eğitim olanağı sağlamış olmasına rağmen, uzaktan eğitimin kapsamının Türkiye’de genişlemesine önemli katkılar sağlamıştır. Mektupla Öğretim Merkezi; Açık Öğretim Fakültesi, Deneme Yüksek Öğretmen Okulu, Açık Öğretim Lisesi, Açık İlköğretim ve Yayın Yükseköğretim Kurumu’nun (YAYKUR) meydana getirilmesine altyapı sağlamıştır (Arar, 1999). 1975 senesinde kurulan YAYKUR başta öğretmenlik olmak üzere farklı alanlarda bireylerin uzaktan yükseköğretim görmesine olanak sağlamıştır.

Üçüncü Dönem - Görsel-İşitsel Araçlarla: Radyo-Televizyon (1976-1995): Türkiye’de radyo ve televizyon kullanımının yaygınlaşması ile beraber 1968 yılında Mektupla Öğretim Merkezi’nin adı Radyo ve Televizyonla Eğitim Merkezi olarak yenilenmiştir. 1982 tarihinde yeni eğitim-öğretim teknolojilerinin yaygınlaşmasıyla beraber Radyo ve Televizyon ile Eğitim Merkezi, Bilişim Merkezi sıfatıyla hizmetlerini sürdürmüştür (Kırık, 2014). 1980’li yıllarda uzaktan eğitim Türkiye’de sürat kazanmıştır. Teknolojik olarak altyapının güçlendiği bu dönemde Açık Öğretim Fakültesi Anadolu Üniversitesi dâhilinde uzaktan eğitim-öğretim hizmetine başlamıştır (Çukadar ve Çelik, 2003, s. 33). AÖF’nin dersleri Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) yayınları ile desteklenmiştir. 1992 yılında ise 1992’de yerel bir televizyon kanalı kuran Fırat Üniversitesi bu kanal aracılığıyla üniversite faaliyetlerini yayınlamıştır (Karaağaçlı, 2004; Eygü ve Karaman, 2013).

Dördüncü Dönem - Bilişim Tabanlı: İnternet-Web (1996-...): 1996 yılında üniversiteler arasında akademik ağ oluşturulması bilgi paylaşımı, bilgilerin elektronik ortam aktarılması vb. faaliyetlere yönelik olarak Ulusal Akademik Ağ Merkezi (ULAKBİM) kurulmuştur. Aynı yıl içerisinde Bilkent Üniversitesi video konferans sistemi oluşturarak ABD’den kimi derslerin yürütülmesinin provasını gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda ‘New York on Air’ adlı program vasıtasıyla Bilkent Üniversitesi’nin New York’taki ofisinden bazı dersler uzaktan eğitim yoluyla Profesör Jonas Prager tarafından verilmiştir (Bozkurt, 2017).

Bu kapsamda diğer önemli bir gelişme 1999 yılında YÖK’ün “Üniversitelerarası İletişim ve Bilgi Teknolojilerine Dayalı Uzaktan Yükseköğretim Yönetmeliği” yayınlanmasıdır. Söz konusu yönetmelik ile Türkiye’de üniversitelerde uzaktan eğitim yaygınlaştırılmak istenmiştir (Varol, 2002).

Web ve internet tabanlı uzaktan eğitim Türkiye’de 1990’ların sonunda başlamıştır. 2000’ler ile birlikte artan talep doğrultusunda üniversitelerde uzaktan eğitim faaliyetleri yaygınlaşmıştır. Bu konuda Orta doğu Teknik Üniversitesi ve Bilgi Üniversitesi öncü üniversitelerden olmuşlardır. Ayrıca, Kocaeli Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Yükseköğretim Kurulu Milli Enformatik Komitesi’nce tanınan yetkiyle ODTÜ’nün düzenlediği türlü dersleri internet üzerinden öğrencilere sunmuşlardır. Uzaktan eğitim veren üniversitelerin farklı standartları bulunmasından dolayı YÖK Milli Enformatik Komitesi’nce Üniversitelerarası İletişim ve Bilgi Teknolojilerine Dayalı Uzaktan Yükseköğretim Yönetmeliği tertip edilmiştir. Böylelikle üniversitelerde verilen derslere yönelik enformasyon öğrenci alım ve kayıt işlemlerinin yanında ders başarısı yöntemleri belirlenerek uzaktan eğitime ilişkin kurallar milli bir boyut edinmiştir (Odabaş, 2004).

Uzaktan eğitim sistemiyle Türkiye’de çığır açan Anadolu Üniversitesi ile birlikte birçok üniversite tarafından bilimsel, planlı, ihtiyaçlara cevap verebilen nitelikte uzaktan eğitim uygulamaları profesyonel bir şekilde uygulanmış ve başarılı sonuçlar veren bir eğitim-öğretim modeli durumuna erişmiştir (Demir, 2014; Tuncer, 2021).

Günümüze gelindiğinde uzaktan eğitim artık her eğitim kademesinde kullanılabilir bir hal almıştır. Çeşitli kurum kuruluşların hizmet içi eğitim kurslarında, yükseköğretimde, mesleki eğitim kurslarında, temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında kullanılabildiğini görmekteyiz. Hem üniversiteler hem de MEB uzaktan eğitimin avantajlarından yararlanmak için çeşitli çalışmalar yapmaktadırlar. Üniversiteler lisans ve lisansüstü programlarda uzaktan eğitim ile eğitimini sürdürmektedirler. Ayrıca birçok özel kuruluş uzaktan eğitim ile birçok farklı alanda sertifika verebilmektedir. Son yıllarda MEB de uzaktan eğitime yatırım yapmış ve EBA’yı hizmete geçirmiştir. Hizmete girdiği ilk andan itibaren geliştirilen ve etkililiği yükseltilen EBA sayesinde Türkiye Covid-19 pandemisi döneminde MEB’e bağlı her derece ve kademede uzaktan eğitim ile eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmadan sürdürebilmiştir. Pandemi nedeniyle eğitime verilen kısa aradan hemen sonra EBA TV, EBA Ders ve EBA Canlı Ders gibi uygulamalar ile eğitim öğretim süreci uzaktan eğitim ile devam etmiştir. Halen güncel teknolojiler ve uygulamalar ile uzaktan eğitim faaliyetleri devam etmektedir (Dönmez, 2021).

2.3. UZAKTAN EĞİTİMİN AVANTAJLARI VE DEZAVANTAJLARI

2.3.1. Uzaktan Eğitimin Avantajları

Uzaktan eğitim, çağımızda öğrencilerin farklılaşan, değişen ve gelişen ihtiyaçlarına cevap verebilen, gelişmiş ve gelişmekte olan birçok toplumun gelişimine büyük fayda sağlamaktadır. Bunun yanı sıra bağımsız, bireysel, hayat boyu ve sürekli öğrenme fırsatı sunar. Ayrıca bireye kendi öğrenmesinin sorumluluğunu vererek, bireylerin karar alma süreçlerinin ve girişimcilik becerilerinin gelişmesinde oldukça etkilidir (Uşun, 2006; Dönmez, 2021).

Yüz yüze eğitimde mekân ve zaman kısıtlamasının da etkisiyle eğitimden yararlanacak kişi sayısı daha az tutulurken; uzaktan eğitimde böyle bir sınırlandırma görülmemektedir. Bu da uzaktan eğitimin en önemli avantajları arasındadır. Bu durum eğitimi daha geniş kitlelere yayarken; diğer taraftan da bireyselleştirmektedir (Ağır, 2007; Ergin, 2010; Sinecen, 2019; Dönmez, 2021). Uzaktan eğitimin kalabalık gruplara eğitim sağlanması, öğrenci özgürlüğü, düşük maliyet gereksinimi, bağımsız ve kişisel öğrenim sağlanması, kapalı ve kısıtlı ortam mecburiyeti olmaması, bireysel öğrenim mesuliyeti kazandırması vb. yararları mevcuttur (Çetin, 2021).

Çakır ve Yükseltürk (2010) uzaktan eğitimin avantajlarını şu şekilde sıralamıştır:

- Her yerde ve her zaman gerçekleşebilir.
- Daha etkili ve hızlı öğrenme sağlar.
- Adapte olunması kolay ve öğrenen odaklı eğitim sunar.
- Eğitim içerikleri güncel ve güvenilirdir.
- Aynı anda daha çok insana aynı içerikten faydalanma şansı verir.
- Öğrenme topluluklarının oluşmasını sağlar.
- Öğrencilere kendi öğrenme süreçlerini yönetme ve geliştirme imkânı verir.
- Başta maliyet yüksek olsa da sonradan bu durum tersine döner.
- Öğrenci başarı ve gelişimi daha kolay izlenebilir.
- İş dünyasıyla eş zamanlı iş yapmaya imkân tanır (Deniz, 2021).

Uzaktan eğitimin yeğ tutulma nedenleri, uzaktan eğitimin faydaları ile ilgilidir. Uzaktan eğitimin geleneksel eğitimin noksanlıkları nedeniyle yeğ tutulması, daha yararlı ve tesirli bir eğitim arayışı neticesinde meydana gelmiştir. Geleneksel eğitim ile

zıt yönlü olarak, uzaktan eğitimde belirli bir ortama ve zamana bağımlı olma mecburiyeti bulunmamasının yanı sıra, eğitim maliyetinin azaltılması ve özelliği zenginleştirme bakımından da uzaktan eğitim faydalı algılanmaktadır (Kaya, 2002; Tuncer, 2021).

Uzaktan eğitim sahip olduğu bu avantajların yanında, öğretim sürecinde sağladığı birçok esneklik de vardır. Öğretim ortamı, öğrenen yaşı, çeşitli yöntem tekniklerin kullanılabilmesinin yanında kamu ve özel kurumlarda görevli çalışanların görevlerinden ayrılmadan eğitimlerine devam edebilmeleri ve kariyerlerinde yükselebilmelerine fırsat verir. Ayrıca kolay bir şekilde güncellenebilen ölçme değerlendirme yöntemlerinin de uzaktan eğitimin yapısında olduğunu söyleyebiliriz (Uşun, 2006; Dönmez, 2021).

Uzaktan eğitim geniş kitlelere ulaşma imkânı sağlarken, sınıf ortamında eğitim ihtiyacını gideremeyen öğrencilerin eğitime daha etkin katılmalarını sağlayabilir. Yüz yüze eğitime katılamayan veya katılmakta zorlanan fiziksel engelli bireylerin eğitime katılımını kolaylaştırabilir (Sarıabdullahoğlu ve Ersoy, 2008).

Uzaktan eğitimin sahip olduğu yararlarını kısaca maddeler halinde belirtmek gerekirse;

- Derse katılma noktasında bir sınırlandırma bulunmamaktadır. Birey anlamakta zorlandığı noktalarda, istediği kadar tekrar yapabilir ve kendi öğrenme hızını kendi belirleyebilir.
- Bilgiler ve ders içerikleri sınıf ortamına kıyasla daha fazla bireye ulaştırılabilir.
- Öğrenenler ve eğiticiler gelişmiş iletişim teknolojileri ve internet ile tek ve iki yönlü iletişim kurabilir. Bu sayede öğrenen eğitici ile kolay ve hızlı olarak etkileşime geçerek sorunlarını kolayca çözebilir. Ayrıca kendi duygu ve düşüncelerini eğiticiye kolayca aktarabilir.
- Eğitici uzaktan eğitimde rehberdir. Öğrenen merkezli eğitim gerçekleştirilir. Bireyler kendi öğrenmelerinde sorumlu olarak öğrenirler.
- Maddi olarak bir toplanma olmamasından dolayı, mekân, yol, konaklama vb. giderler olmamaktadır. Eğitimin maliyetini oldukça azalttığı söylenebilir. Zaman ve ortamdan tasarruf edilir.

- Bir merkezden çok sayıda öğrenene eğitim verilebilmesinden, öğrenenlerin genel başarı durumu kolayca ölçülerek belirlenebilir. Eksiklikler kolayca giderilerek hedeflenen eğitim seviyesine erişilebilir.
- Sınav neticelerinin geleneksel yöntemlere nazaran daha kısa zamanda değerlendirmesi mümkündür.
- Çeşitli nedenlerden dolayı eğitim merkezine gidemeyen, bedensel engeli olan veya yaşadığı bölgede eğitim merkezi olmayan bireylerin eğitimlerine ara vermeden devam etmesi sağlanabilir.
- Hazırlanan kaliteli işitsel ve görsellerin kullanımıyla, öğrenenler bilgileri hızlı ve etkili olarak öğrenebilir. Böylece eğitimin verimliliği artar.
- Çeşitli doğal afet, salgın hastalık gibi kriz durumlarında eğitim öğretimin devam etmesini gerçekleştirir (Dincer, 2006; Aytekin, 2006; Karakaya, 2003; Dönmez, 2021).

2.3.2. Uzaktan Eğitimin Dezavantajları

Öğrencilerin uzaktan eğitimde, fiziki dersane ortamında öteki öğrenciler ile iletişimde bulunmaya alışık olan öğrencilerin iletişimlerinin sınırlanmasıyla beraber yalnızlık hissetmeleri ve dersane ortamının sağladığı destekleyici havadan yararlanılamaması, öğrenci sosyalleşmesine mani olunması, öğrenme ortamlarında gerekli algılanan eğitmen-öğrenci etkileşimi ve göz temasının bulunmaması, ders sırasında karşılaşılabilecek öğrenim zorluklarına o esnada müdahalede bulunulamaması ve eğitmenler bakımından dershanenin idare edilmesinin güçleşmesi de uzaktan eğitimin kısıtlılıklarından kabul edilmektedir (Kaya, 2002; Simpson, 2002; Sariabdullahoğlu ve Ersoy, 2008; Tuncer, 2021).

Uzaktan eğitim öğrenenlerine bireysel ya da grup fark etmeksizin aynı eğitimi sunmaktadır ve bu durum uzaktan öğretimde çeşitli sorunlar yaşanmasına sebep olmaktadır. Kökenleri, kültür seviyesi, bireysel öğrenme becerileri, bilgisayar okuryazarlık düzeyi farklı olan öğrencilerin aynı eğitim programından aynı derecede faydalanmaları mümkün görünmemektedir (Odabaş, 2004; Deniz, 2021).

Bilgiç ve Tüzün'e (2015) göre, karşılıklı etkileşim noksanlığı nedeniyle gerek eğitmen-öğrenci gerekse de öğrenciler arasındaki iletişimin az oluşu, eksik geribildirim, yönetsel desteğin noksanlığı, eğitmen ve öğrenci destek hizmetlerinin azlığı, beklentilerinin yeterli düzeyde giderilememesi sebebiyle öğrencilerde düş kırıklığı

belirmesi, ders araç-gereçlerinin uzaktan eğitime uygun biçimde oluşturulmaması, üniversite/dershane ortamının ve söz konusu ortama aidiyet duygusunun noksanlığı, teknolojinin aktif yeterli kullanılamaması, öğrencilerin kütüphaneye erişememesi, öğretim elemanlarının uzaktan eğitim dersi işlemede tecrübe noksanlığı, uzaktan eğitime müsait ders içeriği hazırlanmaması ve öğretmenlerin uzaktan eğitim derslerine daha düşük değer atfetmesi neticesinde söz konusu derslere yönelik daha özensizce tavır sergilemeleri uzaktan eğitimin mühim kısıtlılıklarındandır (Keegan, 1996; Tuncer, 2021).

Yapılan araştırmalar incelendiğinde uzaktan eğitimin beraberinde getirdiği sınırlılıklar şu şekilde sınıflandırılabilir:

- Bilgisayar kullanma becerilerine duyulan ihtiyaç,
- Tasarlanmasının uzun zaman alması ve maliyetinin yüksek olması,
- Öğrenciler arasında beraber zaman geçirme, dinlenme, eğlenme gibi sosyal gereksinimleri karşılayamaması,
- Öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretmen etkileşimini kısıtlaması,
- Bilgisayar ve iletişim teknolojilerine bağımlı bir eğitim olması,
- Bireysel öğrenme becerisi düşük öğrencileri zorlaması,
- Öğrenci ve öğretmenlerin teknik desteğe ihtiyaç duyması,
- Teknoloji kullanımıyla ilgili bilgi eksikliklerinden kaynaklanan sorunların eğitimcilere pedagojik eğitim materyali hazırlamada sıkıntılar yaşatması,
- Beceri ve tutuma yönelik davranış kazandırmada etkisinin az olması
- Aile yaşantısının alınan uzaktan eğitime olumsuz etkileri,
- Uygulama gerektiren derslerde yetersiz olması,
- Bilişsel kazanımlarda gösterdiği başarıyı, duyuşsal özellikler kazandırmada ve davranışların geliştirilmesinde etkisinin azalması,
- Öğretmenlerin öğrenci kontrolü sağlayamaması ve anında dönüt verememesi,
- Çalışan bireylerin dinlenme zamanlarını eğitim için ayırmalarının motivasyon ve odaklanma sorunları yaratması,
- Öğrencilerin yaşadığı öğrenme kaynaklı sorunlar için gereken yardımı ve rehberliği bulamaması (Deniz, 2021, s. 26).

Uzaktan eğitimin her ne kadar eğitimde fırsat eşitliği sağladığı düşüncesi hâkim olsa da teknolojik aletlere ve internete erişim imkânlarının herkes için eşit

olmadığı ve uzaktan eğitim bile olsa ekonomik ve sosyal farklılıkların eğitim alma özgürlüğüne kaçınılmaz etkisi uzaktan eğitim öğrencileri için de sorun oluşturmaktadır (Aktay, 2002; Deniz, 2021).

ILO (2020), 2020 yılı Nisan ayının ortalarında beliren ve bütün dünya ülkelerinde eğitim- öğretimi negatif etkileyen COVID-19 salgınına, ülkelerin süratle ayak uydurmaya çabaladıklarını, eğitim-öğretimin ara vermeksizin devamının sağlanması amacıyla eğitim kurumunun ve öğretmenlerin uzaktan eğitim ortamına acilen geçişlerinin yapıldığını belirtmiş fakat uluslararası türlü etmenlere (fiziki olanaksızlıklar, uzman noksanlığı, enformasyon eksikliği vb.) dayalı biçimde eğitimin üretkenliği hususunda eşitsizlikler bulunduğunu, bilhassa dezavantajlı gruplar bakımından söz konusu eşitsizliklerin yansımalarının daha yüksek olduğunu bildirmiştir (Özcan ve Saraç, 2020).

Uzaktan eğitimin sahip olduğu dezavantajları kısaca maddeler halinde belirtmek gerekirse;

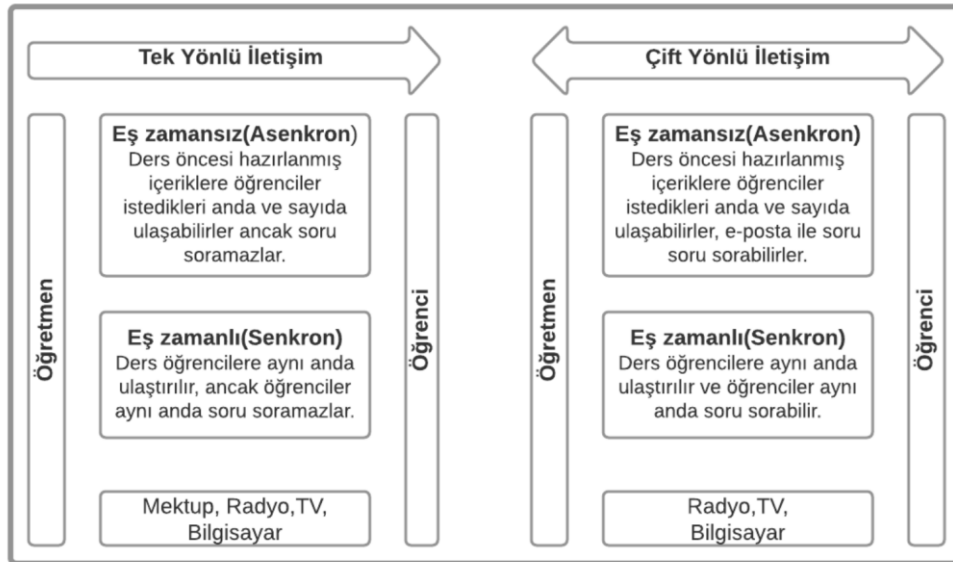
- Eğitici ve öğrenenlerin iletişim teknolojilerini belli sevide kullanamaması durumunda sorunlar oluşabilmektedir.
- Eğitici bu yöntemi uygulayabilmek için teknolojik bilgi odağında yoğunlaşarak çalışmak zorunda kalırlar.
- Bireysel ve bağımsız çalışmada yetersiz olan öğrenenler, plan yapmakta ve uygulamada yetersiz kalabilirler.
- Kamu ya da özel kurumlarda görevli çalışanlar, dinlenme ve eğlenme için ayırdıkları zamanı uzaktan eğitim ile ilgilenererek geçirir ve sosyal ortamlardan uzaklaşırlar. Bundan dolayı kendilerini yalnız ve mutsuz hissedebilirler.
- Uzun süreli olarak bilgisayar ve diğer teknolojileri kullanmaktan sağlık sorunları ortaya çıkabilir.
- Uygulama gerektiren derslerde uygulama yapılamadığından öğrenmelerin kalıcı olması ve pekişmesi zaman alabilmektedir.
- Görsel olmayan modellerde öğrenenler, eğiticinin mimik, ses tonu ve vurgu gibi dersleri algılamada yardımcı olacak etkenlerden mahrum kalmaktadır.
- Uzaktan eğitimde öğrenenler, sorunlarına anında çözüm bulamayabilirler.

- Kırsal ve dezavantajlı bölgelerde, teknolojiye bağlı uzaktan eğitimin oluşturulmasında ve mevcut bağlantının sağlanmasında sorunlar olabilmektedir.
- Eğitimcilerin eğitim materyali hazırlama alanında yetersiz oluşu, derslerin öğrenen tarafından anlamlandırılmasını zorlaştırmaktadır (Karakaya, 2013; Gürol ve Sevindik, 2014; Özkaraca, 2005; Dönmez, 2021).

2.4. UZAKTAN EĞİTİM MODELLERİ

Uzaktan eğitimi eğitmen ve öğrencinin iletişim şekline bağlı olarak tek ve çift taraflı uzaktan eğitim, iletişim anına göre ise eşzamanlı (senkron) ve eşzamansız (asenkron) olarak sınıflandırmak mümkündür. Eğitmen ve öğrencinin aynı esnada iletişimde bulunmadığı tip olan eş zamansız uzaktan eğitimde mektup, radyo, televizyon ve bilgisayar teknolojilerinden yararlanılırken, eğitmen ve öğrencinin aynı esnada birbirleriyle iletişimde bulundukları tip olan eş zamanlı uzaktan eğitimde ise mektup hariç yine aynı teknolojilerden faydalanılmaktadır. Uzaktan eğitim tipleri Şekil 2.4'te belirtilmiştir (Demirel, 2012).

Şekil 2.4: Uzaktan Eğitim Türleri

Kaynak: Demirel, 2012.

2.4.1. Senkron Uzaktan Eğitim

Senkron uzaktan eğitim, öğretmen ile öğrencilerin farklı yerlerde bulunup, internet ortamında bir araya gelerek sesli ve görüntülü biçimde interaktif olarak etkileşime girdikleri ve deneyimlerini paylaşabildikleri çevrimiçi öğrenme ortamları olarak tanımlanmaktadır. Senkron uzaktan eğitim, farklı yazılım ve programlarla internet aracılığıyla sesli ve görüntülü iletişim kurmanın yanında anlık mesajlaşmanın da gerçekleşebildiği video konferans uygulamalarıyla gerçekleşmektedir. Öğrencilere farklı ders materyalleri aracılığıyla canlı ve etkileşimli öğrenme ortamı sağlamaktadır (Karaman ve Karabey, 2020).

Senkron uzaktan eğitim ortamlarında farklı yerlerdeki eğitici ve öğrenenler yüz yüze olarak eğitimi gerçekleştirmektedir. Ağırlıklı olarak örgün eğitimde kullanılan senkron uzaktan eğitim, günümüzde gelişmiş teknolojiler ve internet yoluyla eğitici ve öğrenenlerin ses ve görüntüleri birbirlerine ulaşabilmektedir. Web tabanlı eğitim uygulamaları da senkron uzaktan eğitim kapsamında değerlendirilebilir. Uzaktan eğitimin senkron öğrenme ortamı şeklinde gerçekleşmesi ile eğitici ve öğrenenler sanal bir ortamda da olsa karşılıklı etkileşime geçebilmektedir. İletişimin etkili olduğu senkron sistemlerde geleneksel sınıflardaki gibi tartışma ortamı oluşturabilmek mümkündür [96]. Bu senkron eğitimin en çok göze çarpan özelliği olmakla beraber bazı avantajlar ve dezavantajlar sağlamaktadır (Dönmez, 2021).

Senkron uzaktan eğitim; genellikle zaman sorunu bulunmayan ancak mesafe ve mekân sorunu bulunan bireyler tarafından tercih edilmektedir. Senkron uzaktan eğitimin kendine özgü avantaj ve dezavantajları bulunmaktadır. Senkron uzaktan eğitimin en önemli avantajı, aynı esnada beyin fırtınası ve tartışma gerçekleştirme imkânıdır. Anlık geribildirimde bulunma olanağı mevcuttur. Öğrenciler gruba dâhil bulunduklarından ötürü daha az izole durumda hissederler, mekânsal kısıtlar giderilir (Demir, 2014).

Senkron uzaktan eğitim tipinin zayıf yönleri ise, ders saatlerinin düzenlenmesi ve öğrencilerle uyumlaştırılmasında yaşanan sorunlardır. Sınavlar sırasında gözetmenlik problemleri meydana gelmektedir. Değişik gruplarla gerçekleştirilen çalışmalarda, gereksinim hissedilen teknolojik araç-gereçlerin sağlanması zordur. Öğrenciler tartışmalara diledikleri anda dâhil olamazlar, eğitim gören grubun sayıca fazla olması halinde öğrenciler dinleyici konumuna indirgenirler. Teknolojiyle alakası fazla olmayan öğrencilerin ders sırasında etkinsiz olma ihtimalleri bulunmaktadır (Odabaş, 2004).

2.4.2. Asenkron Uzaktan Eğitim

Asenkron uzaktan eğitim ortamları, öğrenenlerin, eğiticiden bağımsız bir şekilde, kendi istediği zaman eğitim materyallerine erişebilmesi ve uzaktan eğitimini başlatıp bitirebilmesi şeklinde gerçekleşmesi durumudur. Eğitici tarafından sisteme yüklenen görsel ve işitsel içeriklere, öğrenenler tarafından diledikleri zaman ve diledikleri ortamda erişim sağlanarak gerçekleştirilen uzaktan eğitim şeklidir. Öğrenenlerin içeriklere ulaşım ulaşmadığı, ne kadar süre kullandığı denetlenemez durumdadır. Öğrenenin eğitim süreci denetim altında tutulabilir şekildedir. Eğitici burada bilgi aktarıcı olarak değil öğreneni yönlendirerek ona rehberlik yapan kişidir. Eğitici içerikleri hazırlarken tamamen öğrenenlere yönelik planlama yaparak öğrenen merkezli bir eğitim anlayışı sergiler (Can, 2008; Dönmez, 2021).

Asenkron öğrenme ortamlarının üstünlükleri; mekân ve zaman bariyerini geçersiz kılar. Dileyen her bireyin eğitime dahil olma imkanı vardır. Eğitim, kimlik açısından uluslararası bir özelliğe erişir. Öğrenci derse ve müfredata dilediği biçimde dahil olabilir. Utangaç öğrencilerin derslere katılımları yükselir. Asenkron Uzaktan Eğitim tipinin zayıf yönleri ise dağınık ve sanal bir öğrenci grubundan oluşmuş olmasıdır. Dersler tatbiki olarak işlenmeye elverişli değildir. Gözetmen bulundurulması gereken sınavlarda dışa bağımlılık vardır. Öğrencilerde izole olma hissi oluşturabilir. Aynı esnada geri bildirim gerçekleştirilemez. Ayrıca dersleri takip etmeyi, öğrencinin kendisini ayarlayacağı zaman dilimine bağlı olmasından dolayı öğrenciler dersi ertelemeye veya dersler konusunda daha gevşek davranmaya yöneltebilir (İşman, 2011).

2.4.3. Tek Yönlü İletişim Modeli

Eğitici ve öğrenen arasında karşılıklı iletişimin olmadığı, eğitici-öğrenen ve öğrenen-öğrenen arası iletişimin bulunmadığı modeldir. Öğrenenlere gönderilen dokümanlar (kitap, dergi, dijital materyal) televizyon ve radyo ile yapılan yayınlar ile gerçekleştirilir. İletişim ağında bulunan mesaj, sadece eğiticiden öğrenene doğru iletilir, geri dönüş alma imkânı bulunmamaktadır. Soru sormak ve cevap almak mümkün değildir. Eğitçinin aktif olduğu süreçte öğrenen pasif durumdadır. Eğitici merkezli bir modeldir. Öğrenenlerde yanlış ve eksik öğrenmeler gerçekleşebilir. Öğrenenler kendi bireysel hızlarına göre öğrenirler (İşman, 2011; Dönmez, 2021).

Tek yönlü iletişim ile sağlanan uzaktan eğitimin üstünlükleri (Moore ve Kearsley, 2011; İşman, 2015):

- Kalabalık öğrenci gruplarına düşük maliyetler sayesinde ulaşılabilir.
- Değişik ya da çetin coğrafyalardaki öğrencilere basitçe erişilebilir.
- Mekân ve zaman sınırlaması bulunmaması ve bireysel seçimler vb. nedenlerden ötürü elastiktir.
- Türölü sebeplerle eğitim kurumlarına devam edemeyen öğrencilerin eğitim kazanmaları mümkün olur.
- Çağımızdaki koşullarda aralıksız eğitim sağlanabilir.
- Bedensel engeli bulunan öğrencilere evde eğitim sağlanmasına olanak tanır.
- Kişisel öğrenmeyi seçen öğrenciler açısından hayli elverişlidir.

Tek yönlü iletişimle verilen uzaktan eğitimin zayıf yönleri (Moore ve Kearsley, 2011; İşman, 2015):

- Sınavların güvenilirliğinin tesis edilmesinde problemler ortaya çıkmaktadır.
- Aynı esnada etkileşim bulunmadığından ötürü, öğrenci ders esnasında soru yöneltemez.
- Aynı esnada eğitmen kontrolü bulunmadığından dolayı hatalı ya da noksan öğrenme söz konusu olabilir.
- Öğrenme, öğrencinin kişisel çabalarıyla oluşmak zorundadır.
- Teknik aksamalar (postadaki gecikmeler, yayın sorunları, internet kesintisi vb.) oluşabilir.
- Öğrenci, şahsi gayretiyle öğrenmeyi mümkün kılmaya uğraşır.
- Eğitim sisteminin ilk kez tesis edilişı yüksek maliyetlidir.

2.4.4. Çift yönlü İletişim Modeli

Eğitici-öğrenen ve öğrenen-öğrenen iletişimi karşılıklı olarak sağlayan modeldir. Eğitici-öğrenen ve öğrenen-öğrenen arası soru sorma ve cevap almak mümkündür. Öğrenenler istedikleri ortamda fakat belirli zamanlarda eğitim alabilmektedir. Eğitici ve öğrenenler aktif şekilde eğitim gerçekleştirilir. Hızlı şekilde geri dönüt alınabilmekte ancak öğrenmelerin tam kontrolü sağlanamamaktadır. Bireysel olarak öğrenenlerin faydalanabileceği gibi grupla çalışma ile öğrenmenin gerçekleşmesine uygun yapısı vardır (İşman, 2011; Dönmez, 2021).

Çift yönlü iletişim ile verilen uzaktan eğitimin üstünlükleri (Moore ve Kearsley, 2011; İşman, 2015):

- İktisadi bakımdan elverişli olup, daha yüksek sayıdaki öğrenci grubuna erişim imkânı verebilir.
- Çok uzaktaki konumlarda bulunan öğrencilere erişim imkanı verir.
- Kullanıcıların kişisel seçimleri bakımından elastikiyet mümkündür.
- Eğitim kurumuna devam olanağı edinemeyen öğrenciler okula gitmeksizin eğitim kazanabilirler.
- Çağımız teknolojisinde aralıksız eğitim ile öğrencilere erişilebilir.
- Fiziki engele haiz olup eğitimden geri kalan öğrenciler evlerinde eğitim görebilir.

Çift yönlü iletişimle verilen uzaktan eğitimin zayıf yönleri (Moore ve Kearsley 2011; Yenal, 2009):

- Radyo-televizyon konferansları ve internet altyapı sistemlerinin tesis edilme maliyetleri fazladır.
- İklim şartları ve teknik aksamalar derslerin işlenmesini geciktirebilir.
- Ölçme ve değerlendirme sürecinde güvenilirlik ve geçerlilik oluşturulamayabilir.
- Kalabalık sayıdaki öğrenci grupları ile derslerin yürütülmesinde eğitmenin sınıfı idare etmesi ve öğrencilerin her birine erişmesi zorlaşabilir.
- Derslerin hazırlanması ve derslere katılım açısından dijital yeterlilik gereklidir.
- Derslere tanımlanan zamanda katılım gösterilememesi durumunda öğrenciler öğrenme kaybı yaşayabilir.

2.5. UZAKTAN EĞİTİMDE ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ

2.5.1. Uzaktan Eğitimde Eğiticinin Rolü

Eğitimin bir parçası olarak uzaktan eğitim, bireylerin kendi kendine öğrendiği, geleneksel eğitimin tamamlayıcısı ve geleneksel eğitimden oldukça esnek şartlarda gerçekleştirilen bir eğitim şeklidir (Oral, 2001). Bu tanımlamaya göre uzaktan eğitimde görevli eğiticilerin de esnek ve bireysel öğrenmeye uyum gösterebilecek niteliklerde olmaları gerektiği düşünülmektedir (Uğur, 2014; Dönmez, 2021).

Türlü sebeplerden ötürü örgün eğitime erişim sağlayamayan öğrenciler için düzenlemen uzaktan eğitim; eğitmenler ve öğrencilerin çevrimiçi olarak bir araya

geldiği, etkin öğrenme imkânı veren, vazife ve mesuliyetlerin, bilgilerin paylaşımının mümkün kılındığı çevrimiçi eğitim alanıdır. Ders planlaması, öğrencilerin etkin katılımı, öğrenci odaklılık ve problem çözmeye dayalı oluşu önemlidir (Türkoğlu, 2003; Kapıdere vd., 2011; Büyükaslan, 2021).

Eğitici uzaktan eğitim esnasında öğrenenlere bire bir öğretim gerçekleştirmez. Öğrenenin bireysel olarak öğrenmesini gerçekleştirecek şartları ve materyalleri hazırlayıp öğrenene sunar. Bu açıdan eğitici daha çok öğrenene danışmanlık görevini yerine getirir. Uzaktan eğitimde eğitici, başta motivasyon sağlayıcı olmak üzere, psikolog, teknoloji uzmanı, öğretici, teknisyen, öğretim tasarımcısı, grafik tasarımcı, editör, sosyalleşme uzmanı, lider, araştırmacı, ölçme değerlendirme görevlisi, sistem uzmanı, site eğitmeni gibi pek çok farklı görev üstlenmektedir (Karadağ ve Şen, 2014).

Gülbahar (2009) ise eğiticinin rolünü derslerden önce, ders zamanında ve derslerden sonra olmak üzere üç bölüme ayırmıştır. Eğitici dersten önce dersin planını yapan, hangi zaman aralığında hangi konuyu ne kadar süre işleyeceğine karar veren ve ne tür etkinliklerle dersleri işleyeceğine karar verendir. Ayrıca derse ait oluşturduğu planını öğrenenlere haber vermelidir. Aynı şekilde dersler devam ederken eğitici, öğrenenlerin ilgilerini ve motivasyonlarını yüksek tutabilmeli, gerekli durumlarda farklı yöntem ve teknik uygulayarak ders sürecinin verimli şekilde gerçekleştirilmesini sağlamalıdır. Bunlardan sonra süreç sonunda eğiticilerin öğrenenlerden gelebilecek sorulara cevap vermesi, öğrenenlerin getirdiği ödevleri kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapmaları gerekmektedir. Ayrıca öğrenenin bu süreçte akademik olarak değerlendirilmesi ve öğrenene not verilmesi de eğiticinin süreç sonunda yerine getirmesi gereken görevlerindendir (Gülbahar, 2009). Yani uzaktan eğitimde de geleneksel eğitimde olduğu gibi eğiticiler dersten önce hazırlık, ders sürecinde etkililik ve ders sonunda ölçme değerlendirme gibi konularda görevleri vardır (Dönmez, 2021).

2.5.2. Uzaktan Eğitimde Öğrenenin Rolü

Bütün dünya ülkelerindeki eğitim-öğretim kurumları, öğrenciler için öğretmenlerin devamlılığını mümkün kılmak amacıyla türlü teknolojiler vasıtasıyla uzaktan eğitim sağlama inisiyatifinde bulunmuştur. Söz konusu kapsamda, uzaktan verilen müfredatın nasıl olacağı, öğrencilerin bahsi geçen içeriğe ne şekilde ulaşabilecekleri vb. mühim soruların yanı sıra (İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD, 2020), öğretmenlerin söz konusu süreçte haiz oldukları veya olmaları beklenen

rol ve yeterliliklerinin neler olduğu da cevaplanması gereken sorulardır (Kavrat ve Türel, 2013). Literatürde, uzaktan eğitim için elverişli ve tesirli öğretim tasarımlarıyla biçimlendirilmiş ders müfredatları alan uzmanlarınca düzenlenmiş olsalar dahi, pedagojik yeterliliği ve alan bilgisi bulunan öğretmenlerin teknoloji hakkındaki bilgi noksanlığından dolayı uzaktan eğitim uygulamalarına dair kuşkuları bulunduğu (Uluslararası Çalışma Örgütü [ILO], 2020) ve alan bilgisi, pedagojik ve teknolojik yeterliliğin tesirli öğretim açısından bir bütünün ayrılamaz parçaları olduğuna işaret edilmektedir (Akkoyunlu ve Bardakçı, 2020).

Işık vd. (2013) ise öğrenenin rolünü, görevinin öğrenmek olduğunu, eğitici ile beraber işbirliği içinde ve eğiticiye geri dönütler vererek kendi öğrenmesinden sorumlu olduğu şeklinde ifade eder. Ayrıca süreç içinde sorun oluştuğunda bu sorunu çözebilen, araştırmacı rolünün bulunduğunu da eklemişlerdir (Işık vd, 2013). Bunlarla beraber Gülbahar'a (2009) göre e-öğrenme de öğrenen önce kendi öğrenmesinden ve başarısından sorumludur. Bu nedenle öğrenen, e-öğrenme süreci boyunca dikkatli olmalı ve kendisinden beklentileri yerine getirmelidir. Bunlarla beraber derslere katılım sağlamalı, senkron ve asenkron zamanlı etkinliklere zamanında katılım göstererek kuralara uygun hareket etmelidir. Ödev ve sorumluluklarını eksiksiz yerine getirmeli, yaşanabilecek teknik sorunları çözebilmeli ve bazı donanımlara sahip olması e öğrenme öğreneninden beklenmektedir şeklinde ifade etmektedir (Dönmez, 2021).

Öğrencinin demografisi ve kişisel öğrenme tarzı uzaktan eğitimde öne çıkmaktadır. Uzaktan eğitimde başarı kazanabilmenin sırrı, kendi kendini düzenleme ve yönetebilme kabiliyetidir.

Uzaktan eğitim öğrenci profili denildiğinde kendi kendine, bağımsız biçimde öğrenen ve yanlış öğrenmelerini müfredatta araştırarak düzeltebilen, ne öğreneceğini bilen, ne zaman öğreneceğinin farkında olan öğrenenler akla gelmektedir (Altunçekiç, 2021).

Schrum ve Hong (2002), uzaktan eğitimde öğrenci rollerini şu şekilde ele almaktadır (Akt: Çam vd.,, 2011):

- Öğrenim araçlarına ulaşabilen,
- Teknolojiden yararlanabilen,
- Çalışma tarzı ve alışkanlıkları edinebilen,
- Öğrenmenin hedef ve amaçlarını uygulamaya geçirebilen,

- Hayat stili bulunan,
- Bireysel nitelik ve kişilik temaları mevcut olan,
- Vazifelerinde mesuliyet bilincine haiz olan,
- Yararlanılacak erişim yöntemleri bakımından danışmanları yönlendiren,
- Tek başına öğrenebilen,
- Eğitimle klasik öğrenmedeki gibi aktif etkileşim oluşturabilen,
- Şahsi performansını değerlendirip muhakeme yapabilen,
- İletişim bariyerlerine sebep olan ruhsal ön yargılardan sıyrılabilen biçimindedir.

Öğrenci, uzaktan eğitim sürecinde öğrenme mesuliyeti bilincinde olmalıdır. Öğrenci eğitimcisi uzaktan eğitimde geleneksel eğitimci modelinden farklı, kendisine rehberlik veya kontrol sağlayacak kişi olarak algılanmalıdır (Anderson ve Dron, 2011). Eğitimci öğrenme faaliyetlerini biçimlendirecek birey, öğrenci ise öğrenme faaliyetlerini gerçekleştirecek bireydir.

Özetleyecek olursak, öğrenenlerinde eğitimciler ile beraber ortak roller üstlendiği görülmektedir. Öğrenenlerin de diğer öğrenen ve eğitimciler ile işbirliği içinde kendi öğrenmesinden sorumlu olduğunu, sosyalleşme alanında sorumlulukları olduğunu ve teknik ve teknolojik anlamda eğitimci ile beraber çalışarak ortaya çıkabilecek sorunları çözmesi gerektiğini görmekteyiz. Uzaktan eğitim öğrenen merkezli bir süreçtir. Bundan dolayı eğitimcinin görev ve sorumlulukları daha fazla olmakla beraber öğrenenlerinde önemli sorumlulukları vardır. Eğitim sürecine aktif katılarak eğitimcinin direktiflerine uymalı ve zamanında geri dönüşler vererek öğrenme düzeyinin eğitimci tarafından değerlendirilmesini sağlamalıdır (Dönmez, 2021).

2.6. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde, dünyanın geri kalanından çok daha geç başlamasına rağmen, Türkiye’de uzaktan eğitim ile ilgili gerçekleştirilen çalışmaların çok oluşu ve çağımızda pek çok üniversitede uzaktan eğitim birimlerinin mevcut olması, Türkiye eğitim sisteminde uzaktan eğitimin mühim bir yere sahip olduğunu göstermektedir. Türkiye’de uzaktan eğitim ile ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde yapılan çalışmaların çok büyük bir kısmı kuramsal derslerle alakalı olup, uygulamalı derslerle alakalı az sayıda çalışmaya rastlanmıştır ve söz konusu

Çalışmaların da genel olarak, 2020 yılında tüm dünyayı etki altına alan pandemi sonrasında gerçekleştirildiği görülmüştür (Tuncer, 2021).

Kahraman (2020) temel tasarım dersinin uzaktan eğitim yoluyla yapılmasını, İstanbul'daki bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 50 1. sınıf öğrencisine uyguladığı anket yardımıyla incelemiştir (Araştırma sonucunda, öğrencilerin %50'si uzaktan eğitimin noksan olacağını, büyük bir bölümünün Covid-19 pandemisi nedeniyle eğitimin aksamaya uğrayacağını tasavvur ettikleri, %60'ının derslere başlarken başarılarının azalacağını düşündükleri fakat %66'sının uzaktan eğitimde öğretilen konuları kavradığı ve %78'inin ilgili dersi uzaktan eğitim ile görmeyi zevkli buldukları ve karşılaşılan tüm güçlüklere karşın öğrencilerin ders motivasyonunu yitirmeden zgn tasarımlarını hayata geçirebildiği saptanmıştır (Kahraman, 2020).

Aras ve Karakaya (2020), yükseköğretim düzeyinde spor bilimleri eğitimi sağlayan kurumlardaki akademisyenlerin uzaktan eğitime dair fikirlerini incelemek amacıyla gerçekleştirdikleri araştırmalarına Fırat niversitesi'nde Spor Bilimleri Fakültesi'nde görevli 20 akademik personelle görüşmeler yapılmıştır. Araştırma sonucunda, akademik personelin uzaktan eğitime dair fikirleri uyarınca, spor bilimleri eğitim kurumlarında gerekli altyapı ve donanım sağlanması yanı sıra, uzaktan eğitimle alakalı ayrıntılı bir eğitim sağlanması gerekliliği belirlemiştir.

zcan ve Saraç (2020) tarafından yapılan çalışmada Covid-19 pandemisi aşamasında Mersin ilinde evrimii uzaktan eğitim sisteminde eğitim vermekte olan %57.25'i erkek ve %42.75'i kadın 138 beden eğitimi ve spor öğretmeninin çevrim içi uzaktan eğitimde rol ve yeterlik algılarının cinsiyet ve mesleki deneyim yılı ve yaş bağımsız değişkenleri ilişkisinin ne olduğunu ortaya koymak amaçlanmıştır. Cinsiyet ve meslek deneyim yılı değişkenine göre çevrim içi uzaktan eğitimde rol ve yeterlik algılarında anlamlı bir fark ortaya çıkmamasına rağmen öğretmenlerin yaş değişkenlerine göre anlamlı farklılık saptanmıştır. Öğretmenin yaşı yükseldikçe evrimii uzaktan eğitimde rol ve yeterlik algılarının azaldığı araştırmacılar tarafından kaydedilmiştir.

Covid-19 pandemisinde Avrupa lkelerindeki beden eğitimi derslerinin aktüel halini ortaya koymak için Avrupa Beden Eğitimi Birliği'nce [EUPEA] (2020) 37 lkenin 41 EUPEA üyesini içerecek şekilde bir araştırma gerçekleştirilmiş, anketi cevaplayan 39 üyeye dair bulgular, ye ülkelerin %41'inde eğitim kurumlarının kapalı

ve beden eğitimi derslerinin evde öğretim sisteminin bir parçası bulunduğunu; %38,5'i de eğitim kurumlarının faal olduğunu ve beden eğitimi derslerinin sınırlı ve tavsiyeler dâhilinde devam ettiğini; %15,4'ü ise eğitim kurumlarının faal olduğunu fakat beden eğitimi derslerinin iptal edildiğini saptamıştır. Covid-19 pandemisinde eğitim kurumlarının beden eğitimi ders saatlerini düşürme çözümüne başvurup başvurmadıklarına dair soruya, katılımcı ülkelerin %75'i düşürme çözümüne başvurmadıklarını, %25'i ise düşürme çözümünü benimsediklerini ifade etmişlerdir. Aynı çalışmada, beden eğitimi derslerinin program dâhilindeki ders sayısının sürdürülmesinin çok imkanı bulunmadığı da belirtilerek, katılımcı ülkelerin öğrencilerin beden eğitimi derslerine dair motivasyonlarını yükseltmek amacıyla azami yararlandıkları yöntemin “hareket günlükleri (öğrencilerin gün içindeki beden eğitimi spor aktivitelerine yönelik kayıt tuttıkları doküman)” olduğunun da altı çizilmiştir. Beden eğitimi ders saatinde sınırlamaya başvurmayan ülkeler arasındaki İtalya örneğinde, eğitim kurumlarının kapanmasını takip eden dönemde, öğretmenlerin Çevrim İçi Uzaktan Eğitim ile ders yapmalarına imkân verdiği, bilhassa alakalı uzmanlar ve kuruluşların beden eğitimi öğretmenlerini çevrimiçi birçok materyal ile desteklediği, çevrimiçi beden eğitimi derslerinin tesirli bir şekilde yapılabilmesi bakımından türlü araçların lanse edildiği webinarlar tertiplediği ve “Hareket Etmeyi Durdurmuyorum” sloganlı sosyal medya kampanyaları yürütüldüğü vurgulanmıştır.

Yıldız ve Bektaş (2020) tarafından çevrim içi uzaktan eğitimin verildiği EBA TV' de yayınlanan beden eğitimi ve spor etkinliklerinin öğrenciler üzerindeki etkisini anlamak için öğretmenlerin ve velilerin görüşlerinin değerlendirildiği çalışmaya 20 öğrenci velisi ve 10 beden eğitimi ve spor eğitmeni dahil olmuştur. Araştırmacılar, katılımcıların yarı yapılandırılmış görüşme formuna verdiği yanıtlara yaptıkları içerik analizi sonucunda EBA TV' de dijital içeriklerin daha verimli hazırlanması durumunda öğrenciler tarafından ders algısının ve derse katılımın artacağı yönde görüş bildirdiklerini kaydetmiştir. Aynı zamanda sokağa çıkma kısıtlamaları sürecinde TRT EBA TV'de yayınlanan sportif hareketler videolarının öğrenciler açısından olumlu etkiye sahip olduğu görüşler arasında kaydedilmiştir.

Yıldız ve Bektaş (2020) araştırması, Covid-19 pandemisinde EBA TV'de yayınlanan beden eğitimi aktivitelerinin Türkiye'deki durumunu saptamak için öğrenci velileri (n=20) ve beden eğitimi öğretmenlerinin (n=10) fikirlerinden faydalanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda katılımcıların EBA TV'de sunulan beden

eğitimi aktivitelerinin dışarı çıkma sınırlamasının uygulandığı dönemde öğrencilerdeki hareketsizliğe engel olduğu hususunda aynı kanıda oldukları görülmektedir. Uzaktan beden eğitiminin öğrencilerce ders niteliğinde görülmediğinden ötürü ekseriyetle uygulanmadığı kabul edilebilir. Yine içeriklerin üretken olmayan biçimde düzenlendiği, öğrenciler üzerinde ders algısının oluşturulmasının derse etkin katılım oranını yükseltebileceği sanılmaktadır. Pandemi öncesine benzer olmasa dahi, uzaktan yapılan beden eğitimi aktivitelerinin de öğrencileri kuramsal derslerin yarattığı gerginlikten koruyabileceği, spora yönelik alakayı güncel tutma hususunda yardım ettiği, uygulandığında öğrencilerin fiziki gelişimlerine katkı sağlayabileceği neticesine erişilmektedir.

Altun Ekiz (2020), çalışmasında Covid-19'un öğrencileri yüz yüze eğitim-öğretim yaşantısından soğutması nedeniyle karantina sürecinde sağlanmaya başlanan uzaktan eğitime dair öğrencilerin görüşlerini analiz etmiştir. Araştırma, Mustafa Kemal Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda kayıtlı olan 19'u erkek, 13'ü kadın toplam 32 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma neticesinde, öğrenciler uzaktan eğitime dair değişik benzetmeler ve tanımlamalarda bulunmuşlardır. Öğrencilerin çoğunluğu açısından uzaktan eğitim internet ve bilgisayar ortamında kolaylık içeren bir sistemdir. Katılımcılar uzaktan eğitimle alakalı süreç ve çıktıları hakkında fikirlerinin çoğunluğu üretken olmadığı yönündedir. Mekândan ve zamandan bağımsızca yeniden izlenilebilir nitelikte oluşu pozitif tepkilerdendir. Türlü aksamalardan ötürü ise düzenli devam sağlayamayan öğrenciler de mevcuttur. Katılımcılar uygulama dersleri hakkında üretken olmayan, kuramsal dersler için ise verimli olduğunu ve iletişimin bulunmaması bakımından da söz konusu durumdan pek mutlu olmadıklarını belirtmişlerdir.

Güven (2021), araştırmasında beden eğitimi öğretmenlerinin salgın döneminde gerçekleştirilen uzaktan beden eğitimi dersine dair motivasyonlarına tesir eden etmenleri incelemeyi amaçlamıştır. 7 beden eğitimi öğretmeni ile yapılan görüşmeler sonucunda; beden eğitimi dersine, öğrenci katılımının kimi öğretmenlerin motivasyonlarını pozitif, kimi öğretmenlerin motivasyonlarını ise negatif yönde etkilediği saptanmıştır. Öğrenci katılımının yanı sıra, öğrencilerin uzaktan beden eğitimi dersine önem vermemelerinin öğretmenlerin motivasyonlarını düşürdüğü neticesine erişilmiştir. Netice itibariyle, araştırmaya dahil olan Beden Eğitimi öğretmenlerinin, Covid-19

pandemisinde uzaktan yapılan beden eğitimi dersine dair motivasyon seviyelerinin genelde yüksek olduğu saptanmıştır.

Cülha ve Yılmaz (2021), araştırmalarında; uygulamaya dayanan derslerden Beden Eğitimi'nin uzaktan eğitim döneminde işlenebilirliğine dair eğitmen adayları fikirlerinin saptanması hedeflenmiştir. Araştırmaya, Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü 3. ve 4. Sınıf eğitmen adaylarından 16 katılımcı dahil olmuştur. Araştırma neticesinde, beden eğitimi dersinde karşılaşılabilecek problemlere dair katılımcıların, branşın uygulamaya dayanıyor olması, uzaktan eğitimin etkisiz kalması, teknolojik altyapı noksanlığı ve uzaktan eğitim hususunda eğitimsizlik vb. halleri ön plana çıkardığı saptanmıştır. Öte yandan, uzaktan eğitim döneminde beden eğitimi dersinin kuvvetli yönleri bağlamında katılımcıların olumsuz görüşleri, kuramsal yönlerinin bulunması, her yerde uygulanabilir ve zamandan tasarruf gibi kimi noktalara vurgu yaptığı belirlenmiştir. Bununla birlikte, uzaktan eğitim döneminde Beden Eğitimi derslerinin daha tesirli işlenebilmesi amacıyla katılımcıların tavsiyelerinin, dijital eğitim araçlarından faydalanma, uzaktan işlenebilecek pratik içerikler, standart uygulamalar ve araştırmaya dair çalışmalar gerçekleştirme biçiminde olduğu saptanmıştır.

Ergenekon (2021), araştırmasında Covid-19 pandemisinde Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri öğrencilerinin uzaktan eğitime dair tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde mevcut üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri'nde lisans düzeyinde etkin biçimde öğrenim gören 755 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma neticeleri uyarınca, cinsiyet, üniversiteler, bölüm, sınıf, lisans öncesi bilgisayar destekli eğitim, kişisel bilgisayar, ders erişimi sağlanan aygıt değişkenleri uyarınca öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarında anlamlı farklılıklar saptanmıştır ($p<0,05$). Söz konusu çalışmayla genelde sportif faaliyet ve antrene olmaya alışık Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin tutumları, akademik spor hizmetlerinin farklı ortamlarda ve boyutlarda sunulmasının ne derece tesirli ve yararlı olduğunun saptanması beklenmektedir.

Tuncer (2021), araştırmasında uzaktan eğitimle uygulamalı ders alan öğrencilerin, uzaktan eğitime dair tutum ve fikirlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Karma desenle yapılan çalışmanın nitel boyutunda veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış bir anket formu; nicel boyutunda ise 35 maddeden oluşan Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Beş farklı bölümde öğrenim gören ve uzaktan eğitimle uygulamalı ders alan toplam 10 öğrenciyle görüşme sağlanmış, 10

farklı bölümde öğrenim gören ve uzaktan eğitimle uygulamalı ders alan toplam 236 öğrenciye ise ölçek uygulanmıştır. Görüşmelerden edinilen veriler neticesinde öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlere bakılmaksızın uygulamalı dersleri uzaktan eğitimle almaktan memnun olmadığı ve bahsedilen süreçte pek çok farklı güçlüklerle karşılaştıkları saptanmıştır. Farklı bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin, farklı güçlüklerle karşılaşabildiği ve öğrencilerin bahsettiği bazı avantajlı durumların da olduğu anlaşılmıştır. Uygulanan ölçekten edinilen veriler incelendiğinde ise, uzaktan eğitimle uygulamalı ders alan öğrencilerin uzaktan eğitime dair negatif tutum sergiledikleri saptanmıştır.

Can (2021) tarafından yapılan araştırmanın amacı Muğla İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ortaokul ve liselerde vazife yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin çevrim içi uzaktan eğitim süreçlerine teknolojiyi entegre etme düzeylerini incelemektir. Amaç doğrultusunda hazırlanan anket formu; 2021 yılında Muğla İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ortaokul ve liselerde görev yapan 182 beden eğitimi ve spor öğretmenine uygulanmıştır. Araştırma neticesinde; beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin; eğitim teknolojisi kullanma seviyelerinin yaş, cinsiyet, öğrenim düzeyi ve teknoloji kursuna katılmış olma değişkenleri lehine istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Çetin vd. (2021) araştırmasında Covid-19 pandemisinde uzaktan eğitim ile yürütülen beden eğitimi ve spor derslerine dair beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin fikirlerini saptamak hedeflenmiştir. Nitel araştırma kapsamında yürütülen araştırmaya 12 gönüllü beden eğitimi ve spor öğretmeni dâhil olmuştur. Araştırma sonucunda beden eğitimi ve spor dersinin uzaktan eğitimle işlenmesi sürecinin başarılı biçimde devam ettirilemediği, pandemi boyunca uzaktan eğitimin sürdürülmesi durumunda altyapı, eğitim programı, müfredat ve içerik geliştirici çalışmaların gerçekleştirilmesinin gerekli olduğu neticesine varılmıştır.

Büyükaslan (2021), araştırmasında, orta ergenlik döneminde uzaktan eğitimle beden eğitimi ve spor dersi alan öğrencilerin uzaktan eğitim memnuniyet düzeyini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya orta ergenlik dönemindeki Covid-19 pandemisinden etkilenen ve bu sebeple uzaktan eğitim alan özel okul ve devlet okullarında öğrenim gören 14-17 yaşları arası 229 kız, 90 erkek toplam 319 öğrenci dahil olmuştur. Araştırma sonucunda; 16-17 yaş grubundaki orta ergenlerin memnuniyet seviyeleri yüksek çıkarken, 14-15 yaş öğrencilerin memnuniyet seviyeleri

düşük bulunmuştur. Cinsiyet değişkeni uyarınca, göre Kız öğrenciler erkek öğrencilere nazaran anlamlı bir farkla uzaktan eğitimle alınan beden eğitimi dersinden memnundur. Söz konusu durum, beden eğitimi dersinde tutumları yüksek olan erkek öğrencilerin yüz yüze eğitim kadar tesirli olmadığı fikriyle ile izah edilebilir. Öğrencilerin internet kullanma süresi memnuniyet seviyelerine tesir etmiştir. Uzun süre düzenli olarak internet kullanan öğrencilerin memnuniyet seviyeleri düşüktür. Söz konusu durum internetin olanaklarının farkına varan orta ergenlerin beklenti yüksekliğiyle izah edilebilir. Netice itibariyle, uzaktan eğitimle beden eğitimi dersi verilen öğrencilerin pek çok değişken uyarınca memnuniyet seviyeleri etkilenmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu çalışma, betimsel araştırma yöntemine sahip nicel bir çalışmadır. Betimsel araştırma yöntemi herhangi bir durumu çok yönlü tanımlamak, incelemek ve yorumlamak amacıyla ölçütlerle değişkenler arasındaki ilişkilerin sorgulandığı yöntemdir (Karamustafaoğlu, Aydoğdu ve Bülbül, 2017).

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerini bazı değişkenlere göre (cinsiyet, kıdem, eğitim durumu vb.) incelenmesini amaçlayan bu çalışma mevcut durumu olduğu gibi betimlemeyi hedefleyen genel tarama modelinde şekillenmiştir. Genel tarama modelleri, yüksek sayıdan oluşan evrende, evren ile alakalı genel bir kanıya ulaşmak amacıyla evreninin tümü ya da evrenden alınacak örneklem üzerinde uygulanabilen tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2017). Genel tarama modelleri ile tekil veya ilişkisel taramalar yapılabilir. Tekil tarama modelleri ilgilenilen hale ait değişkenlerin tek tek betimlendiği durum saptama çalışmalarıdır (Karasar, 2017).

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini 2021-2022 eğitim öğretim yılında Afyonkarahisar il merkezi ve merkeze bağlı yerleşim birimlerinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi özel ve devlete bağlı ortaokul ve liselerde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada örnekleme yoluna gidilmemiş olup evrendeki tüm beden eğitimi ve spor öğretmenlerine ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda araştırmaya gönüllü 132 öğretmen katılmıştır.

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇ VE TEKNİKLERİ

Araştırma nicel araştırma yöntemlerine göre gerçekleştirilecek olup, veriler 2 bölümden oluşan anket formu vasıtasıyla derlenmiştir (Ek-1). İlk bölümde araştırmacı tarafından hazırlanmış olan 11 sorudan oluşan kişisel bilgi formu bulunmaktadır. İkinci bölümde ise, Özkul vd.'nin (2020) geliştirdiği 15 tane 5'li Likert tipi önermeden oluşan "Uzaktan Eğitim Değerlendirme Ölçeği" bulunmaktadır. İki faktörlü ölçekte birinci faktör Teknik, ikinci faktör öğrenme süreci olarak isimlendirilmiştir. İlk 6 önerme teknik boyutuna, kalan 9 önerme öğrenme sürecine ilişkindir. Ölçeğin mevcut faktör yapısının kullanıldığı araştırmada güvenirlik analizi tekrarlanmıştır. Bu kapsamda ölçeğin teknik boyutunun alpha katsayısı 0,822, öğrenme süreci boyutunun ise 0,911

olduğu saptanmıştır. Ölçeğin genel güvenirlik değeri ise 0,892'dir. Kalaycı (2010) alpha katsayısının 0.80'den yüksek olması durumunda ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğunu belirtmektedir. Bu durumda ölçek yüksek düzeyde güvenilirlerdir.

3.4. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırmada veriler çevrimiçi olarak 2022 yılı Şubat ve Mayıs ayları içerisinde toplanmıştır. Ölçekleri uygulamak için Dumlupınar Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan ve Afyonkarahisar İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nden gereken izinler sağlanmıştır (Ek-2)

Kişisel ilişkiler kullanılarak ve evrendeki okul yöneticileri ile iletişime geçilerek öğretmenlere anket ulaştırılmıştır. Bu kapsamda araştırmaya katılmaya gönüllü 132 öğretmene ulaşılmıştır.

3.5. VERİLERİN ANALİZİ

Araştırmada edinilen veriler, SPSS 22.0 istatistik programı vasıtasıyla analiz edilmiştir. Araştırmaya dâhil edilen öğretmenlerin tanımlayıcı niteliklerinin belirlenmesinde yüzde ve frekans analizlerinden, ölçeğin incelenmesinde standart sapma ve ortalama istatistiklerinden yararlanılmıştır. Araştırma değişkenlerinin normal dağılıma sahip olup olmadığının saptanması için Skewness (Çarpıklık) ve Kurtosis (Basıklık) değerlerine bakılmıştır (Tablo 3.1).

Tablo 3.1: Normal Dağılım

	N	Basıklık	Çarpıklık	Z	p
Uzaktan Eğitim Değerlendirme Genel	132	0,851	0,395	0,869	0,436
Teknik	132	-0,646	-0,066	0,768	0,596
Öğrenme Süreci	132	1,334	0,607	0,777	0,583

İlgili literatürde, değişkenlerin çarpıklık ve basıklık değerlerine dair bulguların sırasıyla +2.0 ile -2.0 (George ve Mallery, 2010) ve +1.5 ile -1.5 (Tabachnick ve Fidell, 2013) arasında yer alması normal dağılım olarak nitelendirilmektedir. Buna göre, araştırma değişkenlerinin normal dağılım sergilediği belirlenmiştir. Veri analizinde parametrik yöntemlerden yararlanılmıştır.

Öğretmenlerin tanımlayıcı nitelikleri uyarınca ölçek seviyelerindeki farklılaşmaların tespitinde t-testi, tek yönlü varyans analizi (Anova) ve post hoc (Tukey, LSD) analizlerinden yararlanılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
BULGULAR

4.1. BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN TANIMLAYICI ÖZELLİKLERİNE YÖNELİK BULGULAR

Tablo 4.1’de araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerine yönelik bulgular yer almaktadır.

Tablo 4.1: Öğretmenlerin Tanımlayıcı Özelliklere Göre Dağılımı

Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Erkek	78	59,1
Kadın	54	40,9
Mesleki Kıdem		
5 Yıl Ve Altı	25	18,9
6-15 Yıl	70	53,0
15 Yıl Üzeri	37	28,0
Görev Yapılan Okul Türü		
Devlet	116	87,9
Özel	16	12,1
Görev Yapılan Bölge		
Merkez	104	78,8
Kırsal	28	21,2
Mezuniyet Alanı		
Beden Eğitimi Öğretmenliği	117	88,6
Diğer	15	11,4
Öğrenim Durumu		
Lisans	113	85,6
Lisansüstü	19	14,4
Pandemi Öncesi Çevrimiçi Eğitim Tecrübesi Varlığı		
Evet	32	24,2
Hayır	100	75,8
Uzaktan Eğitim Seminer Ve Eğitimine Katılma		
Evet	80	60,6
Hayır	52	39,4
Uzaktan Eğitimin Beden Eğitimine Uygunluğu		
Evet	9	6,8
Hayır	123	93,2
Uzaktan Eğitim Sürecinde Motivasyon Unsuru		
Öğrenciler	102	77,3
Dış Etkenler	30	22,7

Tablo 4.1’deki veriler incelendiğinde; araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin 78’i (%59,1) erkek, 54’ü (%40,9) kadındır.

Mesleki kıdemlerine göre 25’i (%18,9) 5 yıl ve altı, 70’i (%53,0) 6-15 yıl, 37’si (%28,0) 15 yıl üzeri olarak dağılmaktadır.

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin 116’sı (%87,9) devlet, 16’sı (%12,1) özel okullarda görev yaparken, 104’ü (%78,8) merkez, 28’i (%21,2) kırsal yerleşim alanlarında çalışmaktadır.

Öğretmenlerin 117'si (%88,6) beden eğitimi öğretmenliği, 15'i (%11,4) ise diğer bölümlerden mezun olup, 113'ü (%85,6) lisans, 19'u (%14,4) lisansüstü eğitim düzeyindedir.

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin 32'sinin (%24,2) pandemi öncesi çevrimiçi eğitim tecrübesi bulunurken, 100'ünün(%75,8) pandemi dönemi öncesinde çevrimiçi eğitim tecrübesi bulunmamaktadır.

Öğretmenlerin 80'i (%60,6) MEB tarafından uzaktan eğitime yönelik seminer ve eğitimlere katılmış 52'si (%39,4) katılmamıştır.

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin 9'u (%6,8) uzaktan eğitim uygulamalarını beden eğitimi dersi için uygun görürken, 123'ü (%93,2) uzaktan eğitimi beden eğitimi dersleri için uygun görmemektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 102'si (%77,3) uzaktan eğitim sürecinde motivasyonlarını en fazla öğrencilerin dersi ciddiye almamaları, devamsızlık ve derse erişim sorunlarının etkilediğini belirtirken, 30'u (%22,7) dış etkenlerin (Covid 19 teşhisi, stres, odaklanamama) etkilediğini belirtmişlerdir.

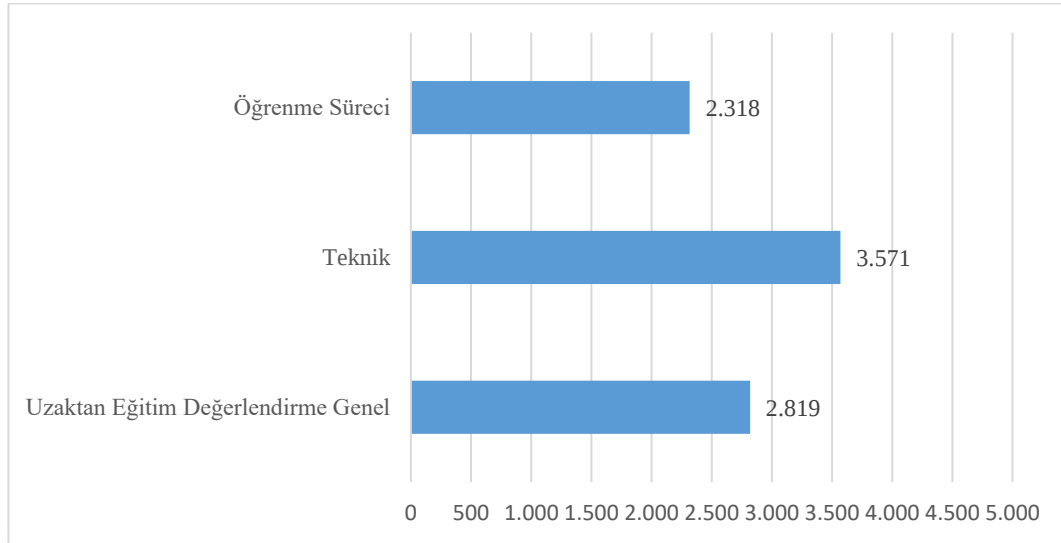
4.2. BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNE DAİR BULGULAR

Öğretmenlerin uzaktan eğitim değerlendirmeye yönelik; aritmetik ortalama, standart sapma ve minimum-maksimum düzeyleri Tablo 4.2'de yer almaktadır.

Tablo 4.2: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Ortalamaları (Boyut Bazında)

	N	Ort	Ss	Min.	Maks.
Uzaktan Eğitim Değerlendirme Genel	132	2,819	0,635	1,330	4,930
Teknik	132	3,571	0,768	1,670	5,000
Öğrenme Süreci	132	2,318	0,746	1,000	5,000

Tablo 4.2'de yer alan verilere bakıldığında; öğretmenlerin “uzaktan eğitim değerlendirme genel” ortalaması $2,819 \pm 0,635$, “teknik” ortalaması $3,571 \pm 0,768$, “öğrenme süreci” ortalaması $2,318 \pm 0,746$ olarak saptanmıştır.

Şekil 4.1: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Ortalamaları

Tablo 4.3'te araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerini belirleyen maddelerden aldıkları puanlara yer verilmektedir.

Tablo 4.3: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Ortalamaları (Madde Bazında)

	N	Ort	Ss
Uzaktan eğitimle verilen derslere istediğim zaman ulaşırım.	132	3,550	1,101
Uzaktan eğitimle verilen derslere istediğim yerde ulaşırım.	132	3,430	1,147
Uzaktan eğitimle verilen derslere ulaşmak benim için kolaydır.	132	3,730	1,003
Uzaktan eğitimle verilen derslerin uygulama takvimleri konusunda bilgiye sahibim.	132	3,580	1,035
Uzaktan eğitimde tercih edilen online platformları (zoom, discord vb.) etkili kullanırım.	132	3,760	0,934
Uzaktan eğitimle verilen derslere erişimde sıkıntı yaşadığımda teknik destek alırım.	132	3,380	1,095
Uzaktan eğitim öğrenme süreçleri açısından verimlidir.	132	2,170	0,985
Uzaktan eğitim süreci öğrenme motivasyonumu artırır.	132	1,950	0,960
Uzaktan eğitim aracılığıyla kendi öğrenme sürecimi değerlendiririm.	132	2,790	1,004
Uzaktan eğitim öğrenme özelliklerime uygundur.	132	2,200	1,015
Uzaktan eğitim süreci yeni öğrenmelere beni teşvik eder.	132	2,450	1,007
Uzaktan eğitim kalıcı öğrenmemi kolaylaştırır.	132	2,050	0,919
Uzaktan eğitimle verilen derslerin kişisel ve mesleki gelişimime katkı sunar.	132	2,420	0,974
Uzaktan eğitimle verilen derslerin öğretim tasarımı etkilidir.	132	2,340	0,915
Uzaktan eğitim öğrenme sürecimi zenginleştirir.	132	2,480	1,000
Uzaktan eğitimle verilen derslere istediğim zaman ulaşırım.			

Tablo 4.3'teki verilere incelendiğinde araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin “Uzaktan eğitimle verilen derslere istediğim zaman ulaşırım” ortalaması yüksek $3,550 \pm 1,101$, “Uzaktan eğitimle verilen derslere istediğim yerde ulaşırım.” ortalaması yüksek $3,430 \pm 1,147$, “Uzaktan eğitimle verilen derslere ulaşmak

benim için kolaydır. ortalaması yüksek $3,730 \pm 1,003$, “Uzaktan eğitimle verilen derslerin uygulama takvimleri konusunda bilgiye sahibim.” ortalaması yüksek $3,580 \pm 1,035$, “Uzaktan eğitimde tercih edilen online platformları (zoom, discord vb.) etkili kullanırım” ortalaması yüksek $3,760 \pm 0,934$, “Uzaktan eğitimle verilen derslere erişimde sıkıntı yaşadığımda teknik destek alırım” ortalaması orta $3,380 \pm 1,095$, “Uzaktan eğitim öğrenme süreçleri açısından verimlidir” ortalaması düşük $2,170 \pm 0,985$, “Uzaktan eğitim süreci öğrenme motivasyonumu artırır” ortalaması düşük $1,950 \pm 0,960$, “Uzaktan eğitim aracılığıyla kendi öğrenme sürecimi değerlendiririm” ortalaması orta $2,790 \pm 1,004$, “Uzaktan eğitim öğrenme özelliklerime uygundur” ortalaması düşük $2,200 \pm 1,015$, “Uzaktan eğitim süreci yeni öğrenmelere beni teşvik eder” ortalaması düşük $2,450 \pm 1,007$, “Uzaktan eğitim kalıcı öğrenmemi kolaylaştırır” ortalaması düşük $2,050 \pm 0,919$, “Uzaktan eğitimle verilen derslerin kişisel ve mesleki gelişimime katkı sunar” ortalaması düşük $2,420 \pm 0,974$, “Uzaktan eğitimle verilen derslerin öğretim tasarımı etkilidir.” ortalaması düşük $2,340 \pm 0,915$, “Uzaktan eğitim öğrenme sürecimi zenginleştirir.” ortalaması düşük $2,480 \pm 1,000$,) olarak saptanmıştır.

4.3. BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNE DAİR BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde beden eğitimi öğretmenlerinin bazı değişkenlerine göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinin farklılaşıp farklılaşmadığına yönelik yapılan analizlerden elde edilen bulgulara yer verilmektedir.

Tablo 4.4’te öğretmenlerin cinsiyetlerine göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinin farklılaşmasını incelemek amacıyla yapılan t testi verileri yer almaktadır.

Tablo 4.4: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitim Değerlendirme Genel	Erkek	78	2,792	0,625	-0,601	130	0,549
	Kadın	54	2,859	0,654			
Teknik	Erkek	78	3,498	0,749	-1,314	130	0,191
	Kadın	54	3,676	0,789			
Öğrenme Süreci	Erkek	78	2,321	0,752	0,043	130	0,966
	Kadın	54	2,315	0,743			
Bağımsız Gruplar T-Testi							

Tablo 4.4'te yer alan verilere göre; öğretmenlerin uzaktan eğitim değerlendirme genel, teknik, öğrenme süreci puanları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0,05$).

Tablo 4.5'te beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki kıdemlerine göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinin farklılaşmasını incelemek amacıyla yapılan Anova testi verileri yer almaktadır.

Tablo 4.5: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Mesleki Kıdeme Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	F	p
Uzaktan Eğitim Değerlendirme Genel	5 Yıl Ve Altı	25	2,811	0,661	0,826	0,440
	6-15 Yıl	70	2,764	0,666		
	15 Yıl Üzeri	37	2,930	0,557		
Teknik	5 Yıl Ve Altı	25	3,500	0,812	2,106	0,126
	6-15 Yıl	70	3,481	0,789		
	15 Yıl Üzeri	37	3,788	0,665		
Öğrenme Süreci	5 Yıl Ve Altı	25	2,351	0,676	0,140	0,869
	6-15 Yıl	70	2,286	0,793		
	15 Yıl Üzeri	37	2,357	0,713		
Tek Yönlü Varyans Analizi						

Tablo 4.5'deki verilere bakıldığında beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim değerlendirme genel, teknik, öğrenme süreci puanları mesleki kıdeme göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0,05$).

Tablo 4.6'da beden eğitimi öğretmenlerinin görev yaptıkları okul türüne göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinin farklılaşmasını incelemek amacıyla yapılan t testi verileri yer almaktadır.

Tablo 4.6: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Görev Yapılan Okul Türüne Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitim Değerlendirme Genel	Devlet	116	2,818	0,608	-0,039	130	0,969
	Özel	16	2,825	0,833			
Teknik	Devlet	116	3,615	0,753	1,798	130	0,074
	Özel	16	3,250	0,823			
Öğrenme Süreci	Devlet	116	2,287	0,699	-1,282	130	0,349
	Özel	16	2,542	1,023			
Bağımsız Gruplar T-Testi							

Tablo 4.6'da yer alan verilere göre beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim değerlendirme genel, teknik, öğrenme süreci puanları görev yapılan okul türüne göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Tablo 4.7’de beden eğitimi öğretmenlerinin görev yaptıkları bölgeye göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinin farklılaşmasını incelemek amacıyla yapılan t testi verileri yer almaktadır.

Tablo 4.7: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Görev Yapılan Bölge Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitim Değerlendirme Genel	Merkez	104	2,843	0,673	0,827	130	0,316
	Kırsal	28	2,731	0,470			
Teknik	Merkez	104	3,615	0,785	1,292	130	0,199
	Kırsal	28	3,405	0,687			
Öğrenme Süreci	Merkez	104	2,328	0,790	0,290	130	0,726
	Kırsal	28	2,282	0,562			
Bağımsız Gruplar T-Testi							

Tablo 4.7’de yer alan verilere göre beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim değerlendirme genel, teknik, öğrenme süreci puanları görev yapılan bölgeye göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0,05$).

Tablo 4.8’de beden eğitimi öğretmenlerinin mezuniyet alanlarına göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinin farklılaşmasını incelemek amacıyla yapılan t testi verileri yer almaktadır.

Tablo 4.8: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Mezuniyet Alanı Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitim Değerlendirme Genel	Beden Eğitimi Öğretmenliği	117	2,819	0,625	0,009	130	0,993
	Diğer	15	2,818	0,735			
Teknik	Beden Eğitimi Öğretmenliği	117	3,576	0,760	0,200	130	0,842
	Diğer	15	3,533	0,850			
Öğrenme Süreci	Beden Eğitimi Öğretmenliği	117	2,315	0,736	-0,124	130	0,901
	Diğer	15	2,341	0,841			
Bağımsız Gruplar T-Testi							

Tablo 4.8’de yer alan verilere göre beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim değerlendirme genel, teknik, öğrenme süreci puanları mezuniyet alanına göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0,05$).

Tablo 4.9’da beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenim durumlarına göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinin farklılaşmasını incelemek amacıyla yapılan t testi verileri yer almaktadır.

Tablo 4.9: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Öğrenim Durumuna Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitim Değerlendirme Genel	Lisans	113	2,831	0,654	0,505	130	0,614
	Lisansüstü	19	2,751	0,519			
Teknik	Lisans	113	3,587	0,737	0,594	130	0,625
	Lisansüstü	19	3,474	0,948			
Öğrenme Süreci	Lisans	113	2,327	0,788	0,310	130	0,638
	Lisansüstü	19	2,269	0,418			
Bağımsız Gruplar T-Testi							

Tablo 4.9’da yer alan verilere göre beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim değerlendirme genel, teknik, öğrenme süreci puanları öğrenim durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0,05$).

Tablo 4.10’da beden eğitimi öğretmenlerinin pandemi öncesi çevrimiçi eğitim tecrübesine göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinin farklılaşmasını incelemek amacıyla yapılan t testi verileri yer almaktadır.

Tablo 4.10: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Pandemi Öncesi Çevrimiçi Eğitim Tecrübesi Varlığı Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitim Değerlendirme Genel	Evet	32	2,931	0,677	1,148	130	0,253
	Hayır	100	2,783	0,621			
Teknik	Evet	32	3,594	0,716	0,194	130	0,846
	Hayır	100	3,563	0,787			
Öğrenme Süreci	Evet	32	2,490	0,869	1,501	130	0,136
	Hayır	100	2,263	0,697			
Bağımsız Gruplar T-Testi							

Tablo 4.10da yer alan verilere göre beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim değerlendirme genel, teknik, öğrenme süreci puanları çevrimiçi eğitim tecrübesi varlığına göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0,05$).

Tablo 4.11’de beden eğitimi öğretmenlerinin MEB tarafından düzenlenen uzaktan eğitim seminer ve eğitimlerine katılma durumlarına göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinin farklılaşmasını incelemek amacıyla yapılan t testi verileri yer almaktadır.

Tablo 4.11: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Uzaktan Eğitim Seminer Ve Eğitimine Katılma Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitim Değerlendirme Genel	Evet	80	2,912	0,606	2,101	130	0,038
	Hayır	52	2,677	0,659			
Teknik	Evet	80	3,675	0,741	1,957	130	0,052
	Hayır	52	3,410	0,788			
Öğrenme Süreci	Evet	80	2,403	0,741	1,627	130	0,106
	Hayır	52	2,188	0,741			
Bağımsız Gruplar T-Testi							

Tablo 4.11’de yer alan verilere göre beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim seminer ve eğitimine katılma durumuna göre uzaktan eğitim değerlendirme genel puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t_{(130)}=2.101$; $p=0.038<0.05$). Uzaktan eğitim seminer ve eğitimine katılanların uzaktan eğitim değerlendirme genel puanları ($\bar{x}=2,912$), uzaktan eğitim seminer ve eğitimine katılmayanların uzaktan eğitim değerlendirme genel puanlarından ($\bar{x}=2,677$) yüksek bulunmuştur.

Öğretmenlerin teknik, öğrenme süreci puanları uzaktan eğitim seminer ve eğitimine katılma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Tablo 4.12’de beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitimin beden eğitimi derslerine uygunluğu görüşüne göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinin farklılaşmasını incelemek amacıyla yapılan t testi verileri yer almaktadır.

Tablo 4.12: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Uzaktan Eğitimin Beden Eğitimine Uygunluğuna Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitim Değerlendirme Genel	Evet	9	3,482	0,733	3,364	130	0,001
	Hayır	123	2,771	0,603			
Teknik	Evet	9	3,907	0,943	1,368	130	0,174
	Hayır	123	3,546	0,752			
Öğrenme Süreci	Evet	9	3,198	0,827	3,855	130	0,000
	Hayır	123	2,254	0,701			
Bağımsız Gruplar T-Testi							

Tablo 4.12’de yer alan verilere göre beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitimin beden eğitimine uygunluğuna göre uzaktan eğitim değerlendirme genel puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t_{(130)}=3.364$; $p=0.001<0.05$). Uzaktan eğitimin beden eğitimine uygun görenlerin uzaktan eğitim değerlendirme genel puanları ($\bar{x}=3,482$), uzaktan eğitimin beden eğitimine uygun görmeyenlerin uzaktan eğitim değerlendirme genel puanlarından ($\bar{x}=2,771$) yüksek bulunmuştur.

Öğretmenlerin uzaktan eğitimin beden eğitimine uygunluğuna göre öğrenme süreci puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t_{(130)}=3.855$; $p=0.000<0.05$). Uzaktan eğitimin beden eğitimine uygun görenlerin öğrenme süreci puanları ($\bar{x}=3,198$), uzaktan eğitimin beden eğitimine uygun görmeyenlerin öğrenme süreci puanlarından ($\bar{x}=2,254$) yüksek bulunmuştur.

Öğretmenlerin teknik puanları uzaktan eğitimin beden eğitimine uygunluğuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0,05$).

Tablo 4.13’de beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde en çok etkileyen motivasyon unsuruna göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinin farklılaşmasını incelemek amacıyla yapılan t testi verileri yer almaktadır.

Tablo 4.13: Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Uzaktan Eğitim Sürecinde Motivasyon Unsuruna Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	t	sd	p
Uzaktan Eğitim Değerlendirme Genel	Öğrenciler	102	2,771	0,636	-1,608	130	0,110
	Dış Etkenler	30	2,982	0,616			
Teknik	Öğrenciler	102	3,580	0,788	0,257	130	0,797
	Dış Etkenler	30	3,539	0,704			
Öğrenme Süreci	Öğrenciler	102	2,232	0,729	-2,497	130	0,014
	Dış Etkenler	30	2,611	0,738			
Bağımsız Gruplar T-Testi							

Tablo 4.13’de yer alan verilere göre beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde motivasyon unsuruna göre öğrenme süreci puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t_{(130)}=-2.497$; $p=0.014<0.05$). Dış etkenler olanların öğrenme süreci puanları ($\bar{x}=2,611$), öğrenciler olanların öğrenme süreci puanlarından ($\bar{x}=2,232$) yüksek bulunmuştur.

Öğretmenlerin uzaktan eğitim değerlendirme genel, teknik puanları uzaktan eğitim sürecinde motivasyon unsuruna göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

BEŞİNCİ BÖLÜM
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA

Uzaktan eğitim, örgün eğitimden farklı olarak okul ortamı dışında, zaman ve mekandan bağımsız öğretmen ve öğrencilerin fiziksel açıdan bir arada olmadıkları, sanal ortam üzerinde gerçekleştirilen eğitim uygulamalarıdır. Özellikle yükseköğretim alanında yaygın olarak uygulama bulan uzaktan eğitim, 2020 yılında tüm dünyayı etkisi altında bırakan Covid-19 pandemisiyle birlikte eğitimin daha alt kademelerinde de zorunlu olarak uygulanmaya başlanmıştır.

Öğretmen ve öğrencilerin hiç alışık olmadığı, belki de hiç bilmedikleri uzaktan eğitim uygulamaları, pandemi döneminde eğitim ve öğretimden uzak kalmamak adına, okul öncesi, ilk, orta ve lise düzeyinde de uzaktan eğitim yoluyla verilmeye başlanmıştır. Farklı deneyimler ve farklı sorunların yaşandığı bu zorunlu uzaktan öğretim sürecinde, uygulamalı olan derslerin nasıl verileceği, verilen eğitimin ne derece yeterli olacağı hem öğretmenler hem de öğrenciler açısından araştırılması gereken konuların başında gelmektedir. Çünkü geleceğin neler getireceğini kimse bilemezken, olası bir pandemi vb süreçte, bu derslerin verilmesi zorunluluğu, bu konuda öğretmen ve öğrencilerin hazırlıklı olmasını gerektirmektedir. Bu nedenle de öncelikle süreci yaşayan öğretmen ve öğrencilerin görüşleri alınarak değerlendirilmeli ve önümüzdeki süreçlere ona göre hazırlıklı olunmalıdır.

Bu kapsamda bu araştırmada; orta ve lise düzeyindeki okullarda zorunlu uygulamalı derslerden birisini veren, Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri bazı değişkenler açısından incelenmek istenmiştir. Araştırmaya Afyonkarahisar il merkezi ve merkeze bağlı yerleşim yerlerinde görev yapan 132 beden eğitimi öğretmeni gönüllü olarak katılmışlardır.

Öğretmenlerin sadece %24,2'sinin pandemi öncesinde çevrimiçi eğitim tecrübesi bulunmaktadır. Muhtemelen bu da genç yaştaki öğretmenlerin üniversite eğitimleri sürecinde teorik dersleri uzaktan eğitimle almaları ile edinildiği düşünülmektedir. Öğretmenlerin %60,6'sı MEB tarafından uzaktan eğitime yönelik verilen eğitim seminerlerine katılırken, %39,4'ünün uzaktan eğitimle ilgili herhangi bir eğitim almadığı saptanmıştır.

Araştırmaya atılan öğretmenlerin tamamına yakını (%93,2) uzaktan eğitimin beden eğitimi dersleri için uygun olmadığı görüşündedir. Bilindiği üzere beden eğitimi dersleri, sosyalleşmek, beceri göstermek, oyunlar oynamak, rekabet, işbirliği, takım

çalışması, spor alışkanlığı kazanmak gibi pek çok işlevi öğrencilere kazandırmaktadır (Ada, 2021). Uzaktan eğitim uygulamaları ile bu işlevlerin yerine getirilemeyeceği görüşü öğretmenler tarafından baskın olarak ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan uzaktan eğitim uygulamaları ile ilk kez karşılaşan ve bu yönde eğitim almamış öğretmenlerin bu yönde görüş belirtmeleri de olağandır.

Yaman (2009) tarafından yapılan araştırmada da beden eğitimi alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin beden eğitimi alanındaki uygulamalı derslerde fiziksel aktiviteye verilen kesintinin telafi edilememesi nedeniyle uzaktan eğitimle işlenmesinin neredeyse imkansız olduğunu belirtmişlerdir.

Beden eğitimi öğretmenlerini uzaktan eğitim sürecinde motivasyonlarını en çok öğrenci kaynaklı unsurların etkilediği saptanmıştır. Öğrencilerin dersi ciddiye almamaları, devamsızlık yapmaları, derse erişim sorunları yaşamaları, öğretmenlerin motivasyonlarını düşürmüştür. Yıldız ve Bektaş (2020) araştırmalarında; Uzaktan beden eğitiminin öğrenciler tarafından ders olarak algılanmadığı için çoğunlukla uygulanmadığını ifade etmişlerdir. Yine benzer şekilde Güven (2021) araştırmasında beden eğitimi öğretmenlerinin derslere öğrenci katılımının yanı sıra, öğrencilerin uzaktan beden eğitimi dersini önemsememeleri öğretmenlerin motivasyonlarını azalttığı sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri Özkul ve diğerleri tarafından geliştirilen, geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmış olan beşli Likert tipi 15 maddeden oluşan ölçek ile incelenmiştir. Ölçekteki önermelerin 6'sı uzaktan eğitimi teknik yönüyle incelerken, 9'u öğrenme süreci açısından incelemektedir. 5 üzerinden yapılan değerlendirmede alınan yüksek puanlar, öğretmenlerin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik olumlu görüşlerinin, düşük puanlar ise olumsuz görüşlerinin olduğunu ifade etmektedir. Bu kapsamda uzaktan eğitimin teknik boyutundan beden eğitimi öğretmenleri ortalama 3,571 puan almışlardır. Diğer bir ifade ile beden eğitimi öğretmenleri uzaktan eğitimin teknik yönüyle ilgili olumlu görüşlere sahiptirler. Öğrenme süreci boyutuna bakıldığında ise öğretmenlerin aldıkları puanların ortalamaları 2,318'dir. Başka bir ifade ile beden eğitimi öğretmenleri uzaktan eğitimi öğrenme süreci açısından olumsuz bulmaktadırlar. Beden eğitimi derslerinin uzaktan eğitim yoluyla işlenmesinin, fiziksel ve uygulamalı bir ders olan beden eğitimi ve spor öğretimini zorlaştırdığı ve öğretmenleri dersin

geleceği konusunda belirsizlik yaşamalarına neden olduğu söylenebilir (Sağın, Yücekaya ve Güllü, 2021).

Madde bazında yapılan incelemelerde de öğretmenlerin en az kıldıkları maddelerin 1,950 ortalama ile “Uzaktan eğitim süreci öğrenme motivasyonumu artırır” ve 2,050 ortalama ile “Uzaktan eğitim kalıcı öğrenmeyi kolaylaştırır”, 2,170 ortalama ile “Uzaktan eğitim öğrenme süreçleri açısından verimlidir” maddelerine ilişkindir. Öğretmenlerin en fazla katıldıkları maddeler ise; 3,760 ortalama ile “Uzaktan eğitimde tercih edilen online platformları (zoom, discord vb.) etkili kullanırım”, 3,730 ortalama ile Uzaktan eğitimle verilen derslere ulaşmak benim için kolaydır” ve “Uzaktan eğitimle verilen derslere istediğim zaman ulaşırım” maddeleridir. Bu sonuçlardan beden eğitimi öğretmenleri teknik açıdan uzaktan eğitimi olumlu, öğrenme süreçleri açısından ise olumsuz değerlendirdikleri daha net olarak görülmektedir. Sağın, Yücekaya ve Güllü (2021), beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitimle alakalı lisans döneminde bir ders görmemeleri ve meslek yaşamlarında bu tür bir durumla karşılaşmamış olmaları nedeniyle birtakım zorluklar yaşamalarının muhtemel olduğunu belirtmektedirler. Bu açıdan beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik olumlu görüşler içerisinde olmamalarının normal olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada daha önce belirtildiği üzere beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri bazı değişkenler açısından incelenmiştir. Bu doğrultuda ele alınan ilk değişken olarak öğretmenlerin cinsiyetlerine göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinde farklılaşma olmadığı belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kadın veya erkek beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri birbirlerine benzerlik göstermektedir. Literatürde araştırma sonucumuzu destekleyen nitelikte Özcan ve Saraç (2020) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin çevrim içi uzaktan eğitim uygulamalarına teknolojiyi entegre etme rol ve yeterlik algılarının yüksek olduğunu ve cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediğini saptamıştır. Özbay (2020) beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanım yeterliklerinin incelediği araştırmada cinsiyet değişkeninde anlamlı farklılık bulunmadığını belirtmiştir. Araştırma sonucumuzdan farklı olarak ise; Can (2021) araştırmasında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin; uzaktan eğitim uygulamalarına teknolojiyi entegre etme rol ve yeterlilik algılarının cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki kıdemlerine göre uzaktan eğitime yönelik görüşlerinde farklılık olmadığı saptanmıştır. Diğer bir ifade ile farklı mesleki kıdeme sahip beden eğitimi öğretmenleri uzaktan eğitime yönelik benzer görüşlere sahiptirler. Literatürde araştırma bulgumuzu destekleyen nitelikte Özcan ve Saraç (2020) ile Can (2021) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin çevrim içi uzaktan eğitim uygulamalarına teknolojiyi entegre etme rol ve yeterlik algılarının mesleki kıdemlerine farklılık göstermediğini belirlemişlerdir.

Araştırmada öğretmenlerin merkez ya da kırsalda görev yapmalarına göre uzaktan eğitime yönelik görüşlerinde farklılık olmadığı saptanmıştır. Merkezde veya kırsal görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin benzerlik gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın yapıldığı Afyonkarahisar il merkezi ve merkeze bağlı kırsaldaki okulların olanakları birbirlerine yakın düzeydedir. Ayrıca uzaktan eğitim sürecinde okulların olanaklarından çok yerleşim beldelerinin ve öğrencilerin kişisel olanaklarının (bilgisayar, internet vs.) ön plana çıkması, merkez ve kırsalda görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin benzer düzeyde çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin mezuniyet alanlarına göre uzaktan eğitime yönelik görüşlerinde farklılık olmadığı saptanmıştır. Başka bir ifade ile beden eğitimi öğretmenliği ya da diğer bölümlerden (rekrasyon, antrenörlük, spor yöneticiliği) mezun olan beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri birbirlerine benzerlik göstermektedir. Literatürde beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin incelendiği araştırmalar görece yenidir. Yapılan araştırmalarda da mezun olunan bölüme göre öğretmenlerin görüşleri incelenmemiştir. Bu nedenle karşılaştırma yapılamamıştır.

Beden eğitimi öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinde farklılaşma olmadığı belirlenmiştir. Başka bir ifade ile lisans veya yüksek lisans mezunu beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri birbirlerine benzerlik göstermektedir. Can (2021) araştırmasında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin; eğitim teknolojisi kullanma düzeylerinin öğrenim düzeylerine göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Lisansüstü eğitim düzeyindeki öğretmenlerin lisans mezunlarına göre çevrim içi uzaktan eğitim uygulamalarına teknolojiyi entegre etme rol ve yeterlik düzeylerinin daha yüksek olduğunu saptamıştır.

Araştırmada pandemi öncesi çevrimiçi eğitim tecrübesi olan veya olmayan beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinde anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Diğer bir ifade ile pandemi öncesinde uzaktan eğitim tecrübesi olan ve olmayan öğretmenlerin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri benzerdir. Daha öncede bahsedildiği üzere, pandemi öncesinde öğretmenlerin deneyimleri muhtemelen lisans öğrenimleri sırasında öğrenci olarak gerçekleşmiştir. Bu de deneyimleriyle, pandemi sırasında öğretmen olarak deneyimleri aynı değildir, bu nedenle de deneyim görüşlerini etkilemediği düşünülmektedir.

Araştırmada uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik MEB tarafından düzenlenen eğitim seminerlerine katılan beden eğitimi öğretmenlerinin katılmayan öğretmeneler göre uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinin daha olumlu olduğu görülmüştür. Ancak boyut bazında istatistiksel açıdan farklılık saptanmazken, teknik ve öğrenme süreci boyutlarının birlikte değerlendirildiği uzaktan eğitim uygulamaları genel düzeyinde istatistiksel açıdan farklılık saptanmıştır. Buna göre MEB tarafından verilen uzaktan eğitim seminerlerinin uzaktan eğitim uygulamalarına olumlu katkısının olduğu ifade edilebilir. Can (2021) ise araştırmasında beden eğitimi öğretmenlerinin teknoloji kursu alma durumlarına göre çevrim içi uzaktan eğitim uygulamalarına teknolojiyi entegre etme rol ve yeterlik algılarının farklılaştığını belirlemiştir. Teknoloji kursu alan öğretmenlerin algılarının daha olumlu olduğunu saptamıştır.

Araştırmada uzaktan eğitim uygulamalarının beden eğitimi dersi için uygun olduğunu düşünen öğretmenlerin öğrenme süreci ve genel uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerinin, uzaktan eğitim uygulamalarının beden eğitimi dersi için uygun olmadığını düşünen öğretmenlere göre anlamlı olarak daha olumlu olduğu görülmüştür. Uzaktan eğitim uygulamalarının beden eğitimi dersi için uygun olduğunu düşünen ve düşünmeyen öğretmenlerin uzaktan eğitimin teknik boyutuna ilişkin görüşleri ise birbirine benzer düzeydedir. Literatürde pandemi öncesinde yapılan araştırmalarda beden eğitimi dersinin uzaktan eğitim için uygun olmadığı görüşü ortaya çıkmıştır (Yaman, 2009). Pandemi süreci sonrasında yapılan araştırmalarda da beden eğitimi öğretmenleri, beden eğitimi ve spor derslerinin uzaktan eğitimle etkin bir şekilde verilemeyeceği görüşleri belirginleşmiştir (Can, 2021; Özcan ve Saraç, 2020). Bu görüşlerde, beden eğitimi öğretmenlerinin beklemedikleri bir şekilde hazırlıksız ve

zorunlu olarak derslerini uzaktan eğitim yoluyla vermiş olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecini etkileyen en önemli motivasyon unsuruna göre öğrenme süreci boyutunda farklılık olduğu saptanmıştır. Uzaktan eğitim sürecini etkileyen en önemli unsur dış etkenler (Covid 19 teşhisi, stres, odaklanamama) olduğunu belirten öğretmenlerin, motivasyon unsurunu öğrenciler (dersin ciddiye alınmaması, devamsızlık, derse erişim) olduğunu belirten öğretmenlere göre görüşlerinin daha olumlu olduğu saptanmıştır. Güven (2021) araştırmasında beden eğitimi öğretmenlerinin pandemi sürecinde virüs bulaşma endişesi taşıma olasılığından dolayı yüz yüze eğitimde yeterince motive olamayıp odaklanamayacaklarını ve bundan dolayı da ders verimlerinin düşebileceğini görüşüyle uzaktan eğitimi en iyi seçenek olarak gördüklerini saptamıştır.

5.2. ÖNERİLER

Araştırmadan çıkan sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler getirilmiştir:

- Uzaktan eğitim, pandemi sırasında eğitimin devam etmesine yardımcı olabilirken, pandemi bittikten çok sonra da eğitimin bir parçası olmaya devam edeceği öngörüsüyle, beden eğitimi öğretmenlerinin böyle bir sürece hazırlık olmaları açısından görevdeki öğretmenlere hizmetiçi eğitimler yoluyla, öğretmen adaylarına ise eğitim süreçlerinde ve staj programlarında uzaktan eğitim dersleri verilmesi önerilmektedir.
- Olası bir uzaktan eğitim sürecine hazırlıklı olunması adına, dijital uygulamalar, klasik ve alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ek olarak ders içeriği ve materyallerinin geliştirilmesi de önerilmektedir.
- Ayrıca, uzaktan eğitimde beden eğitimi, örgün eğitimin ikamesi olarak değil, destekleyici bir unsur olarak görülmelidir. Bu nedenle teknolojinin hızla değiştiği günümüz dünyasında okullarda verilen eğitim kalitesinin artırılması için yeni becerilerin daha esnek, daha hızlı ve daha sürekli kazanılabilmesi, beden eğitimi derslerinin uzaktan eğitim ile entegre ve etkin bir şekilde kullanılması önerilmektedir.
- Bu araştırma Afyonkarahisar il merkezi ve merkeze bağlı yerleşim beldelerinde görev yapan 132 beden eğitimi öğretmenin görüşü ile sınırlıdır daha genel verilere ulaşmak için geniş çaplı araştırmalar yapılması önerilmektedir.

EKLER

Ek-1: Anket Formu

**UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN BEDEN EĞİTİMİ
ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE
İNCELENMESİ (AFYONKARAHİSAR ÖRNEKLEMİ)**

Sayın katılımcı; bu araştırma uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi amacıyla gerçekleştirilecek olan yüksek lisans tezinin uygulama kısmı ile ilgilidir. Ankette isim soyisim gibi kişisel bilgiler istenmemektedir. Vereceğiniz samimi yanıtlar araştırmanın bilimselliğine katkı sağlayacaktır.

Varol Bozkurt
Dumlupınar Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

1- Cinsiyetiniz?

() Kadın () Erkek

2- Meslekte Kıdem Yılıınız?

() 5 yıl ve altı () 6-15 yıl () 16-25 yıl () 26 yıl ve üzeri

3- Görev Yaptığınız Okul Türü?

() Özel () Devlet

4- Görev Yaptığınız Bölge?

() Merkez () Kırsal

5-Üniversite Mezuniyet Alanınız?

() Beden Eğitimi Öğretmenliği () Antrenörlük
() Rekreasyon () Spor Yöneticiliği

6- Öğrenim Durumunuz?

() Lisans () Lisansüstü

7- Pandemi Sürecinden Önce “ Çevrimiçi Eğitim” Tecrübeniz Var mı?

() Evet () Hayır

8- Milli Eğitim Bakanlığı Tarafından Uzaktan Eğitime İlişkin Verilen Seminer Ve Eğitimlere Katıldınız mı?

() Evet () Hayır

9-Uzaktan Eğitim Uygulamalarının Beden Eğitimi Dersleri İçin Uygun Olduğu Görüşünde misiniz?

() Evet () Hayır

10- Uzaktan Eğitim Sürecini Etkileyen En Önemli Motivasyon Unsuru Sizce Nedir?

- () Dış etkenler (Covid 19 Teşhisi, Stres, Odaklanamama)
 () Aile İçi (Kendisine ve Ailesine Vakit Ayıramama)
 () Kurum İçi (İdare, Ders Programı)
 () Öğrenciler (Dersin Ciddiye Alınmaması, Devamsızlık, Derse Erişim)

	Lütfen uzaktan eğitimle ilgili aşağıdaki ifadelerle katılım düzeyinizi belirtiniz.	Hiç Katılmıyorum	Az Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Çoğunlukla Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1.	Uzaktan eğitimle verilen derslere istediğim zaman ulaşırım.					
2.	Uzaktan eğitimle verilen derslere istediğim yerde ulaşırım.					
3.	Uzaktan eğitimle verilen derslere ulaşmak benim için kolaydır.					
4.	Uzaktan eğitimle verilen derslerin uygulama takvimleri konusunda bilgiye sahibim.					
5.	Uzaktan eğitimde tercih edilen online platformları (zoom, discord vb.) etkili kullanırım.					
6.	Uzaktan eğitimle verilen derslere erişimde sıkıntı yaşadığımda teknik destek alırım.					
7.	Uzaktan eğitim öğrenme süreçleri açısından verimlidir.					
8.	Uzaktan eğitim süreci öğrenme motivasyonumu artırır.					
9.	Uzaktan eğitim aracılığıyla kendi öğrenme sürecimi değerlendiririm.					
10.	Uzaktan eğitim öğrenme özelliklerime uygundur.					
11.	Uzaktan eğitim süreci yeni öğrenmelere beni teşvik eder.					
12.	Uzaktan eğitim kalıcı öğrenmemi kolaylaştırır.					
13.	Uzaktan eğitimle verilen derslerin kişisel ve mesleki gelişimime katkı sunar.					
14.	Uzaktan eğitimle verilen derslerin öğretim tasarımı etkilidir.					
15.	Uzaktan eğitim öğrenme sürecimi zenginleştirir.					

Ek-2: İzinler

T.C.
AFYONKARAHİSAR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-49809702-605.01-48941471
Konu :Varol BOZKURT'un Araştırma İzni

02/05/2022

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 2020/2 sayılı Genelgesi.
b) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'nın 22/04/2022 tarihli ve E-75557786-300-104634 sayılı yazısı.

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Varol BOZKURT'un "Uzaktan Eğitim Uygulamalarına İlişkin Beden Eğitimi Öğretmenlerin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi" konulu tez çalışmasında kullanılmak üzere 2021-2022 eğitim-öğretim dönemi içinde Müdürlüğümüze bağlı ilgi (b) yazı ekinde ismi belirtilen okullarda görevli öğretmenlere ilgi (a) genelgenin hükümleri doğrultusunda anket çalışması yapması, çalışmalarını tamamladıktan sonra sonuçlarının birer örneğini İl Millî Eğitim Müdürlüğüne teslim etmesi şartıyla, araştırma yapmaları Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Metin YALÇIN
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
02/05/2022

Dr. Mehmet BOZTEPE
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:
- İlgi Yazı ve Ekleri (16 Sayfa)

Adres : İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ Ar-Ge
Merkez:AFYONKARAHİSAR
Telefon No : (0 272) 213 76 03 / 1043
E-Posta: afyonstrateji@gmail.com
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için: TOLGA YEŞİLÇAYIR
Unvan :Memur
İnternet Adresi: <http://afyonarge.meb.gov.tr/>
Faks: (0 272) 2137605

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 2008-f0a0-346e-8503-e27b kodu ile teyit edilebilir.

T. C.
KÜTAHYA DÜMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve
Yayın Etiği Kurulu

TOPLANTI TUTANAĞI

Toplantı Tarihi: 15.02.2022
Toplantı Sayısı: 2022/01

GÜNDEM 60: Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'nün E.85981 sayılı yazısı gereğince; Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Lisans Varol BOZKURT'un tez çalışması kapsamında *"Uzaktan Eğitim Uygulamalarına İlişkin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşlerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Afyonkarahisar Örnekleme)"* başlıklı akademik çalışmasında kullanılmak üzere, görüşme ve anket yapma talebinin etik açıdan uygunluğu üzerine görüşme.

KARAR 60: Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'nün E.85981 sayılı yazısı gereğince; Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Lisans Varol BOZKURT'un tez çalışması kapsamında *"Uzaktan Eğitim Uygulamalarına İlişkin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşlerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Afyonkarahisar Örnekleme)"* başlıklı akademik çalışmasında kullanılmak üzere, görüşme ve anket yapma talebinin etik açıdan uygunluğu üzerine görüşüldü.

Yapılan görüşmeler ve değerlendirmeler sonucunda, çalışma kapsamında uygulanacak olan anket-görüşme sorularının ve ölçeklerin, gerekli izinlerin alınması kaydıyla, fikri, hukuki ve telif hakları bakımından sorumluluğu başvurucuya ait olmak üzere etik açıdan uygun olduğuna oy birliği ile karar verildi.

İyi günler Hocam ;

Afyonkarahisar ilinde Beden Eğitimi Öğretmeniyim
Kütahya Dumlupınar üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü
spor bilimleri alanında yüksek lisans öğrencisiyim.
Uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşleri
ölçeğinizi tezimde kullanmak istiyorum izniniz olursa.Rica
etsem ölçek ve puanlamasını çalışmamda kullanmak için
gönderebilirmisiniz..

Şimdiden teşekkür ediyor iyi çalışmalar diliyorum.

Ramazan Özkul 25.05.2021

Alıcılar: ben ✓

İyi günler

Ölçeği bilimsel atıflarını doğru yaparak kullanmanızda
herhangi bir sakınca yoktur. Ölçek makalenin son
sayfasında mevcut. Puanlama da puan arttıkça uzaktan
eğitimdeki memnuniyet oranının arttığı ya da uzaktan
eğitimin olumlu yönde algılandığı şeklinde düşünebilirsiniz.
İyi çalışmalar dilerim.

Dr. Ramazan Özkul

KAYNAKÇA

- Ada, E. N. (2021). Uzaktan eğitime özgü beden eğitimi dersi temel psikolojik ihtiyaçlar ölçeği geliştirme çalışması. *Türkiye Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 1-9.
- Ağır, F. (2007). *Özel okullarda ve devlet okullarında çalışan ilköğretim öğretmenlerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının belirlenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Akkoyunlu, B. ve Bardakçı, S. (2020, 7 Temmuz). *Pandemi döneminde uzaktan eğitim*. Erişim Adresi: <https://portal.yokak.gov.tr/makale/pandemi-doneminde-uzaktan-egitim/>.
- Aktay, Y. (2002) Eğitimde küresel imkanlar-küreselleşen dünyada eğitimde fırsat eşitliği ve özgürleşim fırsatları üzerine. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 2(1), 7-22.
- Akyürek, M. İ. (2020). Uzaktan eğitim: bir alanyazın taraması. *Medeniyet Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 1-9.
- Al, U. ve Madran, R. O. (2004). Web tabanlı uzaktan eğitim sistemleri: Sahip olması gereken özellikler ve standartlar. *Bilgi Dünyası*, 5(2), 259-271.
- Albrahim, F. (2020). Online teaching skills and competencies. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 19(1), 9-20.
- Alkan, C. (1987). *Açık öğretim: Uzaktan eğitim sistemlerinin karşılaştırılmalı olarak incelenmesi* (1. Basım). Ankara: Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Altun Ekiz, M.(2020). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin karantina dönemindeki uzaktan eğitim ile ilgili görüşleri (Nitel bir araştırma). *Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 1-13.
- Altunçekiç, A. (2021). Uzaktan eğitim: Öğrenci, öğretmen, teknoloji, kurum ve pedagoji. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 417- 443.
- Anderson, T., & Dron, J. (2011). Three generations of distance education pedagogy. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(3), 80–97.

- Arar, A. (1999, 15 Kasım). *Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi, uzaktan eğitim uygulama modelleri ve maliyetleri*. Erişim Adresi: https://www.academia.edu/13448510/Uzaktan_E%C4%9Fitimin_Tarihsel_Geli%C5%9Fimi_ve_T%C3%BCrkiye_daki_Durumu
- Aras, E. ve Karakaya, Y. E. (2020). Spor eğitimi kurumlarında görev yapan akademik personelin uzaktan eğitime yönelik görüşleri: nitel bir çalışma. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(2), 1-12.
- Arslantekin, F. Ö. (2004, 13 Mart). *Kütüphaneciliğin destanı uluslararası sempozyumu*. Erişim Adresi: <http://bilgibelge.humanity.ankara.edu.tr/kutuphaneciligin-destani-uluslar-arasi-sempozyumu-ankara-2004/>.
- Avrupa Beden Eğitimi Birliği (European Physical Education Association) [EUPEA]. (2020, 23 Haziran). *Physical education in Europe and COVID 19: The situation in Europe after COVID 19, No education without physical education*. Retrieved from: <https://eupea.com/wp-content/uploads/2020/06/200626-EUPEA-Covid-19-Questionnaire-II.pdf>
- Aytekin, C. (2006). *Uydu ile dijital eğitim platformu* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Baran, E., Correia, A. P., & Thompson, A. (2011). Transforming online teaching practice: Critical analysis of the literature on the roles and competencies of online teachers. *Distance Education*, 32(3), 421-439.
- Bilgiç, H. G. ve Tüzün, H. (2015). Yükseköğretim kurumları web tabanlı uzaktan eğitim programlarında yaşanan sorunlar. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 26-50.
- Bozkurt, A. (2016). *Bağlantıcı kitlesel açık çevrimiçi derslerde etkileşim örüntüleri ve öğrenen-öğreten rollerinin belirlenmesi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- (2017). Türkiye’de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 85-124.
- Bullock, L. M., Gable, R. A., & Mohr, J. D. (2008). Technology-mediated instruction in distance education and teacher preparation in special education. *Teacher Education and Special Education*, 31(4), 229-242.

- Burbules, N. C., & Callister, T. A. (2000). Universities in transition: The promise and the challenge of new technologies. *Teachers College Record*, 102(2), 271-293.
- Büyükaslan, M. Y. (2021) Orta ergenlik döneminde uzaktan eğitimle beden eğitimi ve spor dersi alan öğrencilerin memnuniyet düzeyinin belirlenmesi. *SPORTIVE*, 4(2), 24-30.
- Can, S. (2021). *COVID-19 pandemi sürecinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin çevrim içi eğitim uygulamalarına teknolojiyi entegre etme düzeyleri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Can, Ş. (2008). *Fen eğitiminde web tabanlı eğitim* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Manisa.
- Cülha, A. ve Yılmaz, S. (2021) Uygulamalı derslerde uzaktan eğitime ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri: Beden eğitimi örneği, *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(3), 81-92
- Çakır, R. ve Yükseltürk, E. (2010). Bilgi toplumu olma yolunda öğrenen organizasyonlar, bilgi yönetimi ve e-öğrenme üzerine teorik bir çözümleme. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(2), 501-12.
- Çam, E., Hamutoğlu, N.B., Gündüz A.Y., İşman, A. (2011, 7-9 Aralık). *Uzaktan eğitimde öğrenci rolleri*. İçinde A. İşman (Ed.). International science and technology conference (ss.931-935). İstanbul Üniversitesi, Erişim Adresi: Erişim Adresi: https://iste-c.net/publication_folder/istec/istec2011.pdf.
- Çetin, M. (2021). Koronavirüs (Covid-19) pandemisi sürecinde uzaktan eğitim; Beden eğitimi ve spor öğretmenleri perspektifinden nitel bir araştırma. *Spor Bilimler Dergisi*, 6(2), 2536-5339.
- Çetin, M., Yılmaz, S. H. ve İlhan, L. (2021). Koronavirüs (Covid-19) pandemisi sürecinde uzaktan eğitim; beden eğitimi ve spor öğretmenleri perspektifinden nitel bir araştırma. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 136-161.
- Çukadar, S. ve Çelik, S. (2003). İnternete dayalı uzaktan öğretim ve üniversite kütüphaneleri. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 4(1), 31-42.

- Demir, E. (2014). Uzaktan eğitime genel bir bakış. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 39, 203-211.
- Demir, F. ve Özdaş, F. (2020). Covid-19 sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi, Salgın Sürecinde Türkiye'de ve Dünyada Eğitim*, 1, 273-292.
- Deniz, S. (2021). *Öğretmenlere yönelik uzaktan eğitim tutum ölçeğinin geliştirilmesi ve öğretmen tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Dinçer, S. (2006 9 Şubat). *Bilgisayar destekli eğitim ve uzaktan eğitime genel bir bakış. Erişim Adresi: https://www.academia.edu/28632502/Bilgisayar_destekli_egitim_ve_uzaktan_egitime_genel_bir_bakis*.
- Dönmez, A. (2021). *Fen Bilimleri öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Adıyaman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Adıyaman.
- Enfiyeci, T. ve Büyükalın Filiz, S. (2019). Uzaktan eğitim yüksek lisans öğrencilerinin topluluk hissinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *TÜBAV Bilim Dergisi*, 12(1), 20-32.
- Ergin, C. (2010). *İlköğretim öğretmenlerinin uzaktan eğitime bakış açıları (Van il örneği)* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.
- Esentürk, O., Yılmaz, A., İlhan, E. ve Kan, A. (2019). Beden eğitimi öğretmeni kişilerarası öz-yeterlik ölçeğinin psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 24(2), 63-88.
- Eygü, H. ve Karaman, S. (2013). Uzaktan eğitim öğrencilerinin memnuniyet algıları üzerine bir araştırma. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 36-59.
- Fırat, M. (2017). Understanding Turkish students' preferences for distance education depending on financial circumstances: A large-scale CHAID analysis. *International Review of Education*, 63(2), 197-212.

- Frank, M.; Reich, N. & Humphreys, K. (2003) Respecting the human needs of students in the development of e-learning. *Computers & Education*, 40(1), 57-70.
- George, D. & Mallery, P. (2010) *SPSS for Windows Step by Step a simple guide and reference 17.0 Update*. (10th ed). Boston: Pearson.
- Gülbahar, Y. (2009). *E-Öğrenme* (1. Basım). Ankara: Pegem akademi.
- Gürol, M. ve Sevindik, T. (2014). Fırat Üniversitesi Öğretim Elemanlarının internet kullanım düzeyleri ve görüşlerinin belirlenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3, 283-290
- Güven, Ş. (2021). Beden eğitimi öğretmenlerinin pandemi sürecinde yapılan uzaktan beden eğitimi dersine yönelik motivasyonlarını etkileyen faktörler. *Spor Eğitim Dergisi*, 5(2), 1-10.
- Holmberg, B. (1995). *Theory and practice of distance education* (2th Ed.). London: Routledge.
- Horzum, B. (2003). *Öğretim elemanlarının internet destekli eğitime yönelik düşünceleri (Sakarya üniversitesi örneği)* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sakarya.
- ILO. (2020, 20 April). Uluslararası Çalışma Örgütü [International Labour Organization, ILO]. (2020). *COVID-19 and the education sector. ILO sectoral brief*. Retrieved from: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/—ed_dialogue/—sector/documents/briefingnote/wcms_742025.pdf
- İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD). (2020, 23 Mart). *Education responses to Covid-19: Embracing digital learning and online collaboration*, Erişim Adresi: <https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/education-responses-to-covid-19-embracing-digital-learning-and-online-collaboration-d75eb0e8/>.
- İşman, A. (2011). *Uzaktan eğitim*. (4. Baskı) Ankara: Pegem Akademi.
- Kahraman, M. E. (2020). Covid-19 salgınının uygulamalı derslere etkisi ve bu derslerin uzaktan eğitimle yürütülmesi: Temel Tasarım dersi örneği. *İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 6(1), 44-56.
- Kapıdere, M., Altıparmak, M. ve Kurt, İ. D. (2011, 2-4 Şubat). *E-öğrenme ve uzaktan eğitimde açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri*. İçinde M. Akgül, E.

- Derman (Ed.). XIII. Akademik Bilişim Kongresi. (ss.319-327). İnternet Teknolojileri Derneği, Erişim Adresi: https://ab.org.tr/ab11/kitap/_AB11_tek.pdf.
- Karaağaçlı, M. (2004). *Eğitimde teknoloji ve materyal*. (1. Basım). Ankara: Pelikan Yayıncılık.
- Karadağ, A. ve şen, Y. A. (2014). *Uzaktan eğitimde rol alan kişiler ve öğretim-öğrenci rolleri* (1. Basım). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Karakaya, Y. E. (2020). Spor eğitimi kurumlarında görev yapan akademik personelin uzaktan eğitime yönelik görüşleri: nitel bir çalışma. *Spormetre The Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 18(2), 1-12.
- Karaman, S. ve Karabey, S. (2020). *Canlı derslerin genel özellikleri ve işleyişi*. İçinde S. Karaman, E. Kuşun. (Ed.) Uzaktan öğretimde canlı ders uygulama ilkeleri ve örnekleri (ss. 7-18). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları
- Karamustafaoğlu, O., Aydoğdu, Ü. R. ve Bülbül, M. ř. (2017). Akademik araştırmalarda araştırma yöntemleri ile örneklem ilişkisi: doğrulamayı doküman analizi örneği. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 556-565.
- Karasar, N. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri: Kavramlar, ilkeler, teknikler*, (32. Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kavrat, B. ve Türel, Y. (2013). Çevrimiçi uzaktan eğitimde öğretmen rollerini ve yeterliliklerini belirleme ölçeği geliştirme. *The Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 1(3), 23-33.
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan eğitim* (1. Basım). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kaya, Z., Erden, O., Çakır, H. ve Bağırsakçı, B. (2004). Uzaktan eğitimin temelleri dersindeki uzaktan eğitim ihtiyacı ünitesinin web tabanlı sunumunun hazırlanması. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(3), 165-175.
- Keegan, D. (1996). *Foundations of distance education* (3th ed.). New York: Routledge.
- Kırık, A. M. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, 21, 73-94.

- Koçdar, S. (2006). *Uzaktan eğitim ders kitaplarının geribildirim açısından değerlendirilmesi: Anadolu Üniversitesi'nin uzaktan eğitim veren işletme ve iktisat fakülteleri örneği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Moore, J. L., Dickson-Deane, C., & Galyen, K. (2011). E-learning, online learning, and distance learning environments: are they the same? *The Internet and Higher Education*, 14(2), 129–35.
- Moore, M. G., & Kearsley, G. (2011). *Distance education: A systems view of online learning*. (3th Ed.). Belmont, CA: Wadsworth.
- Odabaş, H. (2003). İnternet tabanlı uzaktan eğitim ve bilgi ve belge yönetimi bölümleri. *Türk Kütüphaneciliği* 17(1), 22-36.
- (2004, 24 Ekim). *İnternet tabanlı uzaktan eğitim modelinin bilgi hizmetlerine yönelik yüksek öğretim programlarında kullanımı*. Erişim Adresi: <http://eprints.rclis.org/8225/>.
- Özbay, Ö. (2015). Dünya’da ve Türkiye’de uzaktan eğitimin güncel durumu. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4, 377-394.
- Özcan, B. ve Saraç, L. (2020). Covid-19 pandemisi sürecinde öğretmen çevrim içi uzaktan eğitim rol ve yeterlikleri: Beden eğitimi öğretmenleri örneği. *Millî Eğitim*, 49(1), 459-475.
- Özkaraca, O. (2005). *İnternet tabanlı güç elektroniği eğitimi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özkul, R., Kırnık D., Dönük, O., Altunhan, Y. ve Altunkaynak, Y. (2020). Uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşleri: Ölçek çalışması. *Turkish Studies*, 15(8), 3655-3667.
- Prewitt, T. (1998). The development of distance learning delivery systems. *Higher Education in Europe*, 13(2), 187-194.
- Sağın, A. E., Yücekaya, M. A. ve Güllü, M. (2021). Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim yeterlikleri ölçeği: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 12(2), 200-211.

- Saraç, L. (2020). COVID-19 pandemisi sürecinde öğretmen çevrimiçi uzaktan eğitim rol ve yeterlikleri: Beden eğitimi öğretmenleri örneği. *Milli Eğitim*, 49(1), 459-475.
- Sariabdullahoğlu, A. ve Ersoy, A. F. (2008). Uzaktan eğitim. *Karınca Kooperatif Postası*, 73(860), 26-35.
- Simpson, O. (2002). *Supporting students in online, open and distance education* (2th Ed). New York: Stylus Publishing.
- Sinecen, F. (2019). *Türk Dili dersinin uzaktan eğitim yoluyla verilmesinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Spector, J. M., Merrill, M. D., Elen, J., Bishop, M. J., Jonassen, D., Spector, M. J., Driscoll, M., Merrill, M. D., van Merriënboer, J., & Driscoll, M. P. (2008). *Handbook of research on educational communications and technology: a project of the association for educational communications and technology*. (1th Ed.) Routledge: Springer
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th ed.), Boston: Allyn and Bacon
- Telli, S. ve Altun, D. (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25-34
- Tuncer, Z. (2021). *Uzaktan eğitimle uygulamalı ders alan öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüş ve tutumlarının belirlenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Türkoğlu, R. (2003). İnternet tabanlı uzaktan eğitim programı geliştirme süreçleri. *The Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, 2(3), 116-125.
- Uluslararası Çalışma Örgütü. (2020, 30 Ağustos). *Policy brief: Education during COVID-19 and beyond*. Erişim Adresi: https://www.un.org/development/desa/dspd/wp_content/uploads/sites/22/2020/08/sg_policy_brief_covid_19_and_education_august_2020.pdf.
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim* (1. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Uygun, S. (2008). The impact of John Dewey on the teacher education system in Turkey, Asia-Pacific. *Journal of Teacher Education*, 36(4), 291-307.
- Varol, A. (2002, 8 Şubat). *Türkiye’de uzaktan eğitimi engelleyen yasal hükümler ve çözüm önerileri*. Erişim Adresi: <https://slideplayer.biz.tr/amp/2459881/>.
- Watkins, B. L., & Wright, S. J. (1991). *The foundations of American distance education: A century of collegiate correspondence study*. (1th Ed). Dubuque: Kendall/Hunt Publishing Company.
- Yaman, M. (2009). Perceptions of students on the application of distance education in physical education lessons. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 8(1), 1-10.
- Yıldız, S. ve Bektaş, F. (2020). EBA TV’de yayınlanan beden eğitimi etkinliklerinin veli ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleriyle değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 969-987.

DİZİN

-A-

Afyonkarahisar, iv, v, vi, 35, 36, 48, 51, 53

-B-

Beden eğitimi, 2, 3, 4, 5, 29, 35, 48, 49, 51, 60, 62, 63, 64, 66, 67

-Ç-

Çevrimiçi, x, 2, 11, 38, 44, 55, 65

-E-

EBA, 2, 14, 29, 68

Eğitim, iii, iv, v, viii, x, xi, 2, 7, 10, 12, 13, 15, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 29, 32, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 55, 56, 60, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68

-M-

MEB, v, 2, 4, 14, 39, 44, 48, 52

-O-

Ortaokul, 5

-Ö-

Öğrenci, 15, 18, 22, 23, 27, 30, 60

Öğretmen, 13, 48

-P-

Pandemi, v, 4, 8, 28, 32, 39, 44, 48, 52, 53, 60, 62, 64

-S-

Salgın, 4, 63

Spor, ii, iii, v, vii, 28, 30, 31, 55, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66

-U-

Uzaktan eğitim, v, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 27, 40, 45, 46, 48, 49, 50, 52, 53, 56, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67